

HVALER

MENIGHETSBLAD

NR 4 - 2024

77. ÅRGANG

**BISKOPENS
JULEHILSEN.**

Side 4 – 5

**BJØRG OG HELGE
JOHANSEN.**

Side 14 – 17

**SKONNERTEN
SKIBLADNER.**

Side 28 – 29

DEN NORSKE KIRKE

Hvaler menighet

kirken.no/hvaler

ANSATTE:

Grethe Hummel

Sogneprest
Tlf: 481 83 510
grethe@hvaler.kirken.no

Marius Kjølholt

Kirketjener
Tlf: 483 92 297
marius@hvaler.kirken.no

Jenny Schorpen

Kirketjener
Tlf: 907 13 680
jenny@hvaler.kirken.no

Jan Heier

Kirkeverge/daglig leder
Tlf: 474 79 730
jan@hvaler.kirken.no
kirkevergen@hvaler.kirken.no

Kaja Høvik Stiksrud

Barne- og ungdomskontakt
bukontakt@hvaler.kirken.no
Tlf: 907 58 089

Inger-Lise Ottersund

Pedagog
pedagog@hvaler.kirken.no
Tlf: 450 02 610

Marte-Kari Melkerud

Kantor
kantor@hvaler.kirken.no
Tlf: 917 27 075

Kirkekontoret (Kirkens hus)

Storveien 12, 1680 Skjærhalden
Tlf: 474 79 730
post@hvaler.kirken.no

Hvaler sokn

Ole-Edvin Utaker,
Tlf: 982 46 551
o.utaker@gmail.com

Hvaler menighetsblad

Storveien 12, 1680 Skjærhalden
hvalermb@outlook.com

Ansvarlig utgiver:

Hvaler menighetsråd
post@hvaler.kirken.no
Kontonummer 1506.23.78902

Redaksjonskomité:

Ragnar Bjørck, Grethe Hummel,
Dag Plau, Ellen Bjørnvall Viker,
Marthe Nordengen Berntzen og
Halvor de Flon

Ansvarlig for annonsesalg:

Dag Plau. Tlf: 952 27 449
dag@plau.no

Trykk:

moklegaard.no

Biskopens julehilsen: Himmel på jord, du er ikke alene.....	4
Julehilsen fra Grethe	6
Gudstjenester på Hvaler i julen	7
Et barn ble født i Betlehem – krybben og korset	8
Den nydelige norske julesalmen	10
Advent og jul i Hvalerkirkene	11
Våre juleblomster	12
Bli med og syng! 1. desember i Hvaler kirke	13
Flotte folk: Bjørg og Helge Johansen	14
Velkomstintervju med Hanne Elstrøm	18
Global Aid	20
Nytt fra menighetsrådet	22
Julekonsert med sangkoret Molo 16. desember.....	23
Hvordan er det å etablere seg på Hvaler?.....	24
Julekveldsvisa	26
Skonnerten Skibladner	28
Søvnens mysterium.....	30
Adventkonsert i Hvaler kirke søndag 8. desember.....	31
Juleevangeliet	32
Himmelsk mat	34
Odas jul.....	35
Julekonsert med Hvaler trivselskor i Spjærøy kirke 15. desember.....	36
Julegranen tenes 1. desember kl. 17.....	37
Seniormesse 2024	38
Julekonsert med Hvaler Musikkforening 14. desember	40
Vi synger julen inn i Hvaler kirke 19. desember.....	41
Konfirmanter 2025.....	42
Babysang - Knøttesang - Stjernekorset	46
Juletreffest 2. januar	47
Julelunsj 24.12. 2024	52
«En maske løs».....	56
Putten – Legatet.....	56
Viktig melding – Gratis røykvarslerbatteri.....	57
Siden sist.....	58
Portal til tro.....	60
Fra foreningslivet på Hvaler	61
Gudstjenester vinteren 2025.....	62
Sorg og glede i våre kirker.....	63
Deilig er jorden.....	64

Biskop Kari
Mangrud Alvsvåg
Foto: Jon Terje
Hellgren Hansen

Himmel på jord, du er ikke alene

Det sies at julen virker som et forstørrelsesglass på livet. Det som er vondt, blir enda verre. Det som er godt, blir enda bedre. Kanskje stemmer det? Sorgene, tapene, lengslene blir forsterket. Det mangler en rundt bordet. Og dere tenker knapt lenger på det til vanlig, når alt bare skjer i raskt tempo. Men når julen er her, skal familien samles til julebord og julefest. Og da blir det så tydelig. Det skulle vært flere her i rommet.

Eller det tikker inn en melding på telefonen fra en du lenge har håpet å høre fra. En juletre-emoji, et «god jul» og «jeg kommer gjerne andre juledag». Det blir en ekstra stor glede siden det er jul. At hun kunne finne tid til deg midt i alt som skal skje, kjennes kanskje som et lite juleunder? Større fordi det er jul.

Vi trenger et godt forstørrelsesglass for å få øye på det kristne julebudskapet som ligger gjemt under juledekorasjoner, julegaver og julemat og julestress. I tillegg trenger vi vilje til å lete. For det som er julens gode budskap, kan virke for lite og unnselig og utdatert til å bli synlig midt i det langvarige julekaoset som har forsøkt å ta all oppmerksomhet siden midt i oktober!

Men jeg lover deg: Det er der! Hvis du leter blant alle dekorasjonene, finner du til slutt en julekrybbe. I den

finner du i hvert fall Maria og Josef og Jesus-barnet. Og er du heldig, er også gjeterne, de tre vise menn og oxen og asen med. Lytter du godt til musikken på kjøpesenteret tror jeg helt sikkert du kan høre noen som synger: *Himmel på jord, en nåde så stor, du ække aleine her du bor.*

Da har du muligheten til å ta fram ditt indre forstørrelsesglass, vende det mot julekrybben og la ordene og musikken minne deg om verdens mest kjente julefortelling. Den som forteller oss at midt i verdens mørke, der fødtes Jesus, Guds sønn, i en stall. Maria var hans mor. Og Josef var Marias forlovede. De var ikke store i verdens øyne. Man trengte forstørrelsesglass for å se storheten i øyeblikket. De tre vise fra Østen fikk hjelp av stjernene til å forstå at nå skjer det et under. Englene visste, for de var sendt av Gud, og de sang og fortalte til gjeterne ute på marken: Ære

være Gud i det høyeste og fred på jord! I dag er det født oss en frelser, han er Kristus, Herren!

Ja, julens fortelling ligger ofte stillferdig og unnselig og godt skjult mellom vakre lysslynger og fargekoordinerte borddekorasjoner, og når alt gavepapiret er revet av pakkene, og ribbe og surkål er fortært, er det enda vanskeligere og tyngre å orke litt til. Men det er da det hele kulminerer: Natten mellom julaften og første juledag. Da fødes Jesus til vår jord. Og jordens skjebne vendes. Gud bekrefter igjen sin kjærlighet til verden. Gud har ikke forlatt oss, Gud er midt iblant oss, og derfor er vi aldri alene.

Sett forstørrelsesglasset mot julekrybben, og legg øret til julefortellingen, så tror jeg du kan finne noe du lengter etter.

*Da hørte jeg englene synge om fred
Legg våpnene ned, det er jul du må finne
En fred inni hjertet et sted
Himmel på jord
En nåde så stor
Jeg ække aleine her jeg bor.*

QR-kode Himmel på jord

Foto: Bo Mathisen

Grethe Hummel

JULEHILSEN FRA GRETHE

Allerede i begynnelsen av oktober er adventslysene tent og julepynten på plass i noen butikker.

Mange mener mye om akkurat det.

For meg kan det være fint at julen varer lenger enn bare desember. At jeg allerede i oktober kan bli minnet om at det kommer en juletid også i år. Og langt ut i januar kan jeg glede meg over alle lysene som fortsatt lyser litt ekstra i inngangsparti og ellers mørklagte hager.

Presten Odd J. Eidner har skrevet boken «Kunsten å leve med sorgen som bakteppe». Hver eneste julefeiring savner han og hans familie to små barn som ligger på kirkegården. Likevel oppfordrer han til glede og fest og skriver:

«Jeg synes det gir god mening å feire Vårherres komme til vår jord som en lysfest midt i mørketida. Det er nå – på den mørkeste tiden av året, at vi trenger lyset aller mest.

Trygve Hoff sier det så presist i sin nord-norske julesalme: «Nu har vi den hardaste ria, vi slit med å kare oss frem mot lyset og adventstia, d'e langt sør tell Betlehem.»

Vi trenger lyset – det gir oss trygghet, og håp om at lyset skal seire over mørket. Og det gir god mening å tenne lys til minne om Ham som kalte seg «verdens lys».

Eidner fortsetter: «Jeg har et juleønske: La oss feire lysfest til minne om Vårherres komme til vår

jord! Tenn masse lys, og kjenn varmen fra dem. Det er bedre å tenne et lys enn å forbanne mørket. Pøs på med julestemning så lenge det er desember! Vi trenger det så sårt nå i mørketida. Her er det tillatt med en overdose. La oss fylle opp lagrene, så vi har litt å gå på i januarmørket!

Syng og spill julesanger for full guffe! Gå rundt juletreet og hold hverandre i hendene. Ta frem julebrev og les dem en gang til. Kjenn varmen fra menneskene omkring deg. Jul er ei tid for å la hjertene berøre hverandre. Ta så med deg varmen fra julelysene ut i det nye året!»

Så la oss tenne lys for hverandre i årets mørkeste måned og syng med Eyvind Skeie:

*«Tenn lys for himmelkongen
som gjeterflokken så!*

*Nå møtes jord og himmel
I barnet, lagt på strå!»*

En velsignet julehøytid ønskes deres alle!

SPJÆRØY KIRKE

1. desember kl. 11 i Spjærøy kirke
Adventsgudstjeneste.
Kantor Marte-Kari Melkerud og
prest Hanne Elstrøm.

15. desember kl. 11 Spjærøy kirke
Adventsgudstjeneste med Lucia-
prosesjon. Stjernekorset deltar ved
leder Ellen Bjørnvall Vikar. Kantor
Marte-Kari Melkerud og prest
Grethe Hummel.

Julaften i Spjærøy kirke
kl. 14:30 Julegudstjeneste med
lokale solister. Kantor Marte-Kari
Melkerud, musiker Magne Kaspersen
og prest Kristin Helgen.

kl. 16 Julegudstjeneste med
lokale solister. Kantor Marte-Kari
Melkerud, musiker Magne Kaspersen
og prest Kristin Helgen.

Julaften kl. 12 på Dypedalåsen
eldresenter.
Julegudstjeneste. Musiker Ken
Phillips og prest Kristin Helgen.

HVALER KIRKE

8. desember kl. 11 i Hvaler kirke
Adventsgudstjeneste med tema
«Å tenne lys for andre». Sang ved
Jeanette Olsen fra Global Aid. Anne
Gyro Karlsen forteller om arbeidet i
Global Aid. Musiker Frank Nordensten
og prest Grethe Hummel.

17. desember kl. 11 i Hvaler
Vi synger jul – en gudstjeneste med
julens sanger og musikk.
Kantor Marte-Kari Melkerud og
prest Grethe Hummel.

Julaften i Hvaler kirke
kl. 14:30 Julegudstjeneste.
Kirkemusiker Ken Phillips og prest
Tore E. Thorkildsen.

kl. 16 Julegudstjeneste.
Kirkemusiker Ken Phillips og prest
Tore E. Thorkildsen.

1. juledag kl. 12 i Hvaler kirke
(merk tiden) Høytidsgudstjeneste.
Kantor Marte-Kari Melkerud og prest
Grethe Hummel.

Et barn ble født i Betlehem - krybben og korset

Evangeliefortellingene om Jesu fødsel er ikke en nøyaktig gjenfortelling av det som fant sted i stallen i Betlehem. De inngår i en lengre fortellertradisjon som utviklet seg i det historiske spennet fra krybben til korset – fra Betlehem til Golgata.

Det farget hva disse fortellingene skulle komme til å bety, i den gryende kristne tradisjonen for ca. 2000 år siden og fram til vår egen tradisjon i dag. Når evangelieforfatterne så tilbake på betydningen av Jesu fødsel, tolket de den gjennom det som skjedde i etterkant av hans fødsel – gjennom korsets prisme. At krybben må forstås i lyset av korset.

Til sammen utgjør fortellingene om Jesu fødsel, hans liv, lidelse, død og oppstandelse, fortellinger vi kjenner igjen i vår egen bibeltradisjon. Den gang som nå, gir de fortsatt mening for mange.

Men, passer krybben og korset sammen? Eller, er det slik å forstå at Golgata har kommet til å kaste en skygge over Betlehem? Hvordan passer det inn med vår forståelse av julefeiringen? Er det plass til juletrelys, julesanger, julenissen og gaver hvis korset ruver i bakgrunnen?

Den katolske teologen Karl Rahner hevdet for mange år siden at Gud har gitt oss en spesiell tillatelse til å være lykkelige i julen. Glede og samhold er selve meningen med julen. Våre julesanger kan synges med god samvittighet. For i julen har krybben forrang fremfor korset, selv om korset alltid vil være der. Det er ingen iboende motsetning mellom glede og

lidelse, mellom det å være lykkelig og kjenne på den smerte som livet gir oss alle. Men, når vi står sammen rundt krybben, gir den oss en særlig tillatelse til å finne gleden ved livet. Rahner i hans noe frie tolkning sier det slik: *«Vær ikke redd for å kjenne på gleden i livet, for helt siden Jeg (Gud) gråt mine tårer, forstod jeg*

Teolog Karl Rahner

at gleden og lykken er den livsstandard som best bærer livet, mer enn angsten og sorgen som griper mange når håpet ikke lenger finnes... Jeg skal ikke lenger holde en avstand til denne verden (sier Gud), selv om du ikke kan se meg nå... Men jeg er der. Det er jul. Tenn lysene. De har mer rett til å skinne enn det mørket som omfavner oss så lett. Det er jul. En jul som varer evig.»

Vi mennesker tenker mer i fortellinger, enn i rasjonelle fakta. Slik er det også med julefortellingen om krybben i Betlehem. Selv

om vi ikke lenger tror på julenissen, eller synes at julegaver ikke lenger er så spennende som før, står den samme invitasjonen fast. Julefortellingen med krybben og barnet som ble født, inviterer oss til å finne gleden og håpet i livet, i en verden som i våre dager ryster håpets grunnvoller. Til en ny begynnelse, hvor håpet er det som holder krybben og korset sammen. Begge peker på et under, en gave.

Med dette ønsker jeg dere alle en god jul og et godt nytt år!

*Ole-Edvin Utaker
Leder i Hvaler menighetsråd*

Marte-Kari Melkerud

Den nydelige, norske julesalmen

For mange år siden kjøpte jeg Oslo Domkors jule-CD «Deilig er jorden», og ved første gjennomspilling ble jeg helt satt ut av hvor flott «Fra fjord og fjære» lød med disse sangerne, under ledelse av Terje Kvam.

Den sangen ble satt på repeat, og fortsatt synes jeg det er en av de aller fineste julesangene. Det er og den første norske julesalmen, intet mindre.

De aller fleste julesalmene våre har nemlig kommet utenfra, gjerne fra Tyskland. Men Magnus Brostrup Landstad var norsk som noen. Hans tekst – en sang på seks vers – ble først trykket i boka «Jule-salmer saadanne som de agtes foreslaade til kirkeligt brug» i 1856. Landstad er for øvrig mest kjent for å stå bak Norsk Salmebok, som var i bruk i Den norske kirke i imponerende mange år. I perioden 1869 til 1985 var det nemlig den som var hovedsangboka i kirken vår – i stadig reviderte utgaver.

Om «Fra fjord og fjære» ble det sagt av den var særnorsk, og handlet om det norske vinterlandskapet, om hjemmet, kirken, landet og julestemningen i 1850-årene.

Hardenack Otto Conrad Zinck har komponert den opprinnelige salmemelodien i 1801. Den er fin og sangbar, men jeg holder en knapp på praktmelodien som Trond Kverno komponerte i 1970. Det er en fanfare, og en fest både å synge og spille.

Men som med andre salmer med flere melodier i dagens salmebok, så er det viktig å presisere i planleggingen hvilken melodi man vil bruke, så man er enig med presten, for eksempel. Jeg opplevde for noen år siden å plukke ut denne salmen, med Kvernos melodi, altså, til en julegudstjeneste. Men presten og menigheten var kun innstilt på å synge Zincks melodi – som de kjente best til.

Hør gjerne på begge, og på den fine teksten – som faktisk fikk skikkelig motbør da den kom ut, fordi det var norske ord som ble brukt, og ikke danske.

Dette er 2. vers:

*Til kirken samle seg fra
hver gård og grend,
de unge, gamle,
av kvinner og av menn.
Vi ønsker eder så glad en julefest,
Guds rike gleder, Guds fred i Jesus best.
Hos hver som græder,
vår Herre selv vær gjest!*

NoS 50

Advent og jul i Hvalerkirkene

KONSERTER OG ANDRE ARRANGEMENTER:

1. desember

kl. 16 i Hvaler kirke

Syng med! En halv times familiekos i kirken. Enkle julesanger for hele familien med Stjernekolet, Aurora Berger og Marte-Kari Melkerud. Kanskje kommer nissen! Vi avslutter med lystog til Torget der julegrana tennes.

5. desember

kl. 18:30 i Hvaler kirke

Havfruen Blomster inviterer til julekonsert med Oda Gondrosen. Billetter kjøpes via Fredrikstad kino eller kontakt Havfruen Blomster.

8. desember

kl. 17 i Hvaler kirke

Adventkonsert. En gave fra Hvaler Sanitetsforening til Hvalers befolkning. Gjesteartist: Dag Brandth og Hvaler Trivselskor deltar. Gratis inngang.

14. desember

kl. 15 i Spjærøy kirke

Julekonsert med Hvaler Musikkforening, som byr på julestemning og vakre toner. Gratis inngang.

15. desember

kl. 16 og kl. 18 i Spjærøy kirke

Julekonsert med Hvaler Trivselskor. Dirigent: Mette Christin Østby. Gratis inngang.

16. desember

kl. 18 i Spjærøy kirke

Julekonsert med demenskolet Molo. Dirigent, konferansier og solist er Alexander Hermansen.

19. desember

kl. 19 i Hvaler kirke

Julekonsert. Anne May Sandvik Olsen med familie og venner. Musikere: Svern Poppe og Per Wiggo Nilsen.

Våre juleblomster

Ildtopp (*Kalanchoe blossfeldiana* Pollen.)

TEKST: EINAR MORLAND FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

Ildtopp har de siste 20 årene blitt en ny julefavoritt i landet vårt. Tidligere ble ildtoppen med sine fire røde kronblader sett på som en litt kjedelig inneplante, selv om den var både lettstelt og villig til å blomstre.

Men så, i 1998, oppdaget en svensk gartner at en ildtopp som han hadde dyrket frem fra frø, var annerledes enn de andre plantene. I stedet for at blomstene hadde fire kronblader, kunne denne planten by på hele 32! Det hadde oppstått en mutasjon med fylte blomster. Gartneren tok kontakt med kollegaer i Nederland, og så

begynte man å krysse nykomlingen med mange andre ildtopper med andre farger. Dermed fikk man frem et vell av ulike nye planter med både enkle og fylte blomster og med farger i hvitt, gult, oransje, rosa, lilla, cerise og flere andre rødfarger. De fylte variantene har fått et eget handelsnavn, de kalles Calandiva, og de er blitt

en stor suksess. Ildtopp er nå blant de fem mest solgte juleblomstene i Norge.

Ildtopp er en plante i bergknappfamilien. Den ville planten har tykke, saftfulle blader og rike klaser av små, friskt skarlagensrøde og holdbare blomster. Selv om den kommer fra varme strøk, trives den godt også hos oss, og ikke bare innendørs. Mange norske gartnerier selger nå fine sorter for utendørs bruk også. De tykke, saftfulle bladene medfører at planten er i stand til å klare seg med lite eller sjelden vanning. Slike planter kalles ofte sukkulenter, og de kjennetegnes ved at de har vannreserver i tykke blader eller inne i stengelen (*for eksempel kaktus*). Innendørs liker ildtoppen å tørke litt mellom hver gang den får vann. Blomstene er holdbare lenge, og det er lett å formere planten med stiklinger. Den trives og blomstrer i temperaturer mellom 5 og 30 grader Celsius, og den tåler både tørke og varierende lysforhold. Dette er en plante også for dem som ikke har grønne fingre! Dersom man fjerner blomster og stengler som begynner å visne,

blir man belønnet med fornyet og langvarig blomstring. Om sommeren kan den fint stå ute i hagen i fullt solskinn og gjerne i tørr jord, men den klarer seg ikke når det blir minusgrader.

Slektsnavnet Kalanchoe sies å være en latinisert tilpasning av det kinesiske ordet «kalan chau» som betyr «*det som faller og vokser*». Om et blad løsner og faller ned på våt jord, vil det kunne slå røtter og gi opphav til en ny plante. Slik er det også for mange andre sukkulenter. Artsnavnet er til ære for den tyske botanikeren Robert Blossfeld, som fant planten på Madagaskar så sent som i 1932. Det er kjent mer enn 120 forskjellige arter av Kalanchoe.

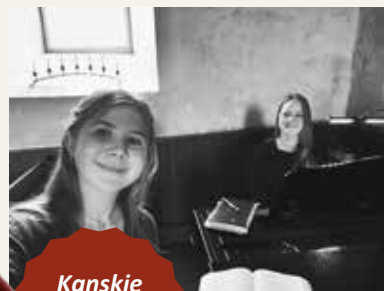
I 1971 ble frø av Kalanchoe sendt sammen med andre forsyninger til den sovjetiske romstasjonen Saljut 1 for å muntre opp mannskapene om bord. Kosmonautene slet ofte med humøret den tiden de var i verdensrommet, og de ble etter hvert så glade i de små frøplantene at de kalte dem for sine «livstrær». Siden sørget de for at det alltid var en ildtopp i bildet under TV-sendingene fra romstasjonen.

Dette er den siste blomsterartikkelen fra min hånd i menighetsbladet. Blomsterartiklene kan fås fritt tilsendt på e-post til de som måtte være interessert. Melding om dette kan sendes til emorlan@online.no.

Bli med og syng!

1. DESEMBER KL. 16 I HVALER KIRKE

Ta med deg familie og venner til en halv times adventskos i kirken! Stjernekolet, Ellen Bjørnvall Viker, Aurora Berger og Marte-Kari Melkerud gir adventstemning for små og store. Sammen synger vi enkle julesanger. Vi avslutter med å gå i lystog til Torget der julegrana tennes.

Kanskje kommer nissen!

Under denne overskriften håper vi å kunne presentere folk fra bygda som har et engasjement for en sak, eller en historie å fortelle.

Bjørø og Helge Johansen

Først ut er Bjørø og Helge Johansen som bor på Hauge på Vesterøy og som nettopp har feiret sin 60- års bryllupsdag. Ikke dro de spesielt langt for å finne seg en ektefelle heller, begge er innfødte vestringer.

Diamantbrudeparet

På spørsmål om hvordan de fant hverandre svarer Bjørø kontant, at det vet hun helt nøyaktig. Det var 3. september 1962, de dro med kirkebåten sammen fra Papper. Helge tok kontakt med den vakre 20- åringen på veien hjem, og dukket siden på kvelden opp utenfor

huset hennes. Bjørø gikk ut og snakket med den unge, kjekke mannen og slik begynte det. I 1964 giftet de seg og ble etter hvert foreldre til 4 barn: Henning, Edith, Anders og Frøydis. Siden har familien økt med 12 barnebarn og 6 oldebarn.

Begge er født inn i kristne familier og har gjennom årene vært med i livet på Vesterøy bedehus. Helge kan fortelle dette om historien til bedehuset:

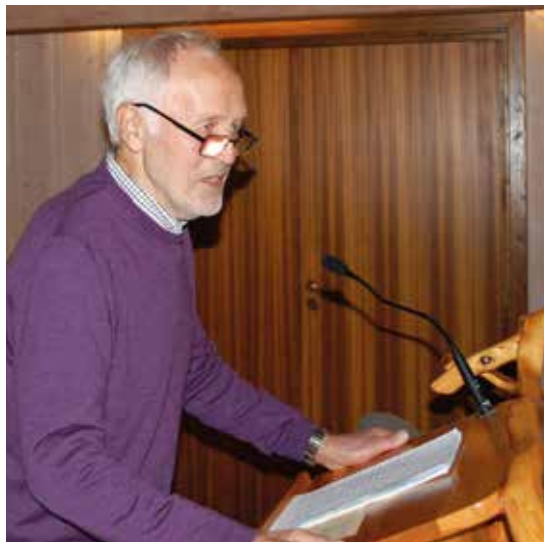
I 1863 startet en mann ved navn Hans Helgesen en kristelig forening på Vesterøy. I begynnelsen var de rundt i private hus, men etter hvert ble de så mange at behovet for et eget hus – et bedehus – meldte seg. De prøvde å samle penger til et hus, men penger var det lite av i befolkningen og det ble ikke noe særlig fart i det før predikant Tønnesen dro over fjorden til Sven Foyn, hvalfanger fra Sandefjord, og ba om et tilskudd. Der var det både penger og vilje. Sven Foyn ga 100 daler, det samme gjorde en innbygger på Vesterøy og byggingen kunne begynne. I 1876 ble bedehuset innviet, og er et av de eldste i landet.

De som startet virksomheten på bedehuset var haugianere, og slik har det fortsatt siden. Hans Nielsen Hauge var langt forut for sin tid, han tok i bruk alle gode krefter, om det var kvinner eller menn var uten betydning. Han var opptatt av folkehelse og å forbedre folks levkår i tillegg til det himmelvendte.

Bedehuset hadde en stor og sentral plass både i kristenliv og det sosiale fellesskapet på øya. Det var ikke så lett å komme seg til kirken. Hvis man skulle til Hvaler kirke for eksempel, måtte man ut i båt, og en tur til kirken kunne ta hele dagen. Den kristne aktiviteten foregikk på bedehuset. Det var ofte basarer til ulike formål, og det var stor stas å gå på basar på lørdagskvelden.

Misjonsselskapene kom etter hvert inn i bedehuset, og nå er det NMS, Det Norske Misjonsselskap som er tilknyttet Vesterøy bedehus.

Huset blir fremdeles mye brukt. NMS har kvinnegruppe og bibel- og bønnegruppe der.

Helge Johansen bedehusets ildsjel, en av bedehusets ildsjeler

Det er årlige messer til misjonsselskapet. Huset leies ut til ulike brukergrupper som sangkor, strikkeklubb mm. Det leies også ut til private selskaper.

Men tilbake til paret vårt. Helge er født på Papper i 1942, som en av 12 søsken. Foreldrene hans var Aksel og Edith Johansen, bosatt i Langerø på Papper. Han forteller at han vet ikke helt når han begynte å være med på bedehuset, men han var med fra han var nokså liten. Han forteller videre: De fleste gikk på søndagsskolen før. En gang i året kom sekretær Bro og viste lysbilder. Vi satt med stjerner i øynene og som tente lys! Vi var også med i barnemisjon og etter hvert i ungdomsgruppa.

Det var mye lover og regler å følge. Kortstokk, kino og teater måtte vi holde oss borte fra. På søndag fikk vi ikke gjøre noe arbeid, og vi måtte vise de gamle respekt. Skolegangen var 8 år på Vesterøy skole, annen hver dag gikk vi.

Far var fisker og han trengte en mann til på fiskebåten, så da var det avgjort hva jeg skulle gjøre.

Ingen spurte hva du hadde lyst til. I fiskermiljøet var det ikke vanlig å gå mer på skole etter 8. klasse.

Første gang jeg var med ut og fisket kan jeg ha vært en 6–7 år. Vi lå nede på Skagen og dorget makrell. Jeg hadde mitt eget snøre ut bak i båten. Som yrkesfisker har det mest vært reketraling, og noe fiske med makrellgarn.

Fra han var 15 år begynte han som hjelpelærer på søndagsskolen og fortsatte siden i mer enn 40 år. For lang og tro tjeneste er han tildelt kongens fortjenestemedalje, men det må du ikke skrive, sier Helge. Medaljen er også til de andre som var med og drev søndagsskolen, og jeg skal ikke ha æren alene.

Det har blitt mye praktisk frivillig arbeid opp igjennom årene også, ikke minst på Saeuvika. Saeuvika var et guttehem til å begynne med, men eies og drives nå av NMS som leirsted. Vi har vært med å bygge det opp. Ganske tungvint var det, med alle materialer som måtte fraktes ut i båt. I tillegg er

det tungvint å drive Saeuvika, alt som trenges til driften må fraktes over Skjelsbosundet fra Kjellvika med båt.

I tillegg til det teologiske, eller åndelige, som ligger mitt hjerte nær, liker jeg godt historie, smiler Helge – han peker mot bokhylla og på en slitt og godt lest Grimbergserie.

Helge er også **Guds hånd**

kjent for fantasifulle og kreative tregjenstander som han har formet fra emner han har hentet i naturen. Ofte er furuer snodde og vridde, vær og vind har formet dem i alle retninger. Helge har formet dem videre med håndholdte verktøy, ingen maskiner.

Bjørg Johansen forteller

Jørg er født på Orheim på Vesterøy og vokste opp i en søskenflokk på tre barn. Foreldrene var Anders og Mina. Etter folkeskolen gikk

hun 8. klasse på Spjærøy. Hun utdannet seg videre til barnepleier hos nonnene på St. Joseph. Siden jobbet hun i Oslo i 2 år på kronprinsesse Märthas institutt. – Det var en fin arbeidsplass med et godt arbeidsmiljø, forteller Bjørg.

– Jeg likte meg godt i Oslo, forteller hun videre. Jeg var hungrig på bylivets gleder, og gikk ofte på kino. Ja, jeg likte meg så godt at jeg kunne gjerne flyttet dit for godt, men det gikk jo ikke. Å gå på kino var ikke helt bra, hvis man skulle kalle seg kristen, men jeg gikk likevel. Hun forteller videre om en gang, hun kunne kanskje ha vært en 10–12 år, og skolen skulle reise og se på teater: Onkel Toms hytte. Men hun fikk ikke lov å være med. Teater skulle man holde seg unna.

Bjørg hadde mye ansvar alene for de fire barna som kom i løpet av 6 år. Arbeidsdagene på sjøen var lange for Helge, og frivillig arbeid tok mye tid. Etter at barna flyttet ut, hadde hun lyst til å bruke evner og livserfaring også utenfor hjemmet. Fra 1997 til 2008 jobbet hun som diakoniarbeider i Gamle

Glemmen menighet, en jobb hun likte godt. Bjørg forteller så om en gang i 1968, da var hun veldig redd. Det blåste storm, regnet og var mørkt og Helge kom ikke hjem til forventet tid. Han kom ikke hjem timen etter, eller timene etter heller. Det fantes ikke telefon i huset, og ingen i nærheten hun kunne kontakte. Henning og Edith lå og sov, og hun var gravid med nummer tre. Det varte og det rakk, men endelig kom han. Det viste seg at båten som Helge var på, hadde kommet i havn til rett tid, men de måtte gå ut igjen og hjelpe en annen båt som ikke fikk opp tralen og som trengte hjelp i det vanskelige været. Det gikk heldigvis bra med begge båtene.

Vi har ikke bare oppholdt oss her på Hvaler, men luftet oss litt utenfor landegrensene også, sier Bjørg. I 1997 fikk vi være med på en to ukers tur til Kina i regi av NMS. Vi startet helt nord i landet på Den kinesiske mur og endte langt i sørvest i Hunan-provinsen. Der besøkte vi barndomshjemmet til Mao og avsluttet reisen i Hong Kong.

Et av barna gikk på skole i San Fransisco, og da fikk vi også en Amerikareise. Vi har også vært i Israel. Fra Israel tok vi med vann fra Jordan og Mariakilden i Nazareth som tre av barnebarna våre ble døpt i. Både Bjørg og Helge gir uttrykk for at det har vært morsom å se og oppleve litt mer av verden.

Et siste spørsmål til det hyggelige paret: Hva har troen betydd for dere i samlivet deres?

Vi er jo seilere på livets hav, og båter må ha ballast. For oss er ballasten troen på Gud, Han som har omsorg for oss. Men i livet går det opp og ned, Helge bremses og jeg gasser sier Bjørg, så noen skrubbsår blir det underveis. – Ja, og det gode humøret til Bjørg har vært en velsignelse for oss, istemmer Helge. Samtidig forteller de at

begge er utadvendte og liker å snakke med folk. Bedehuset har vært vårt åndelige hjem i alle år, og det ville bli veldig vanskelig for oss hvis det skulle bli lagt ned, er begge enige om. De forteller at foreløpig går økonomien greit fordi huset har en del faste leieinntekter, men det kommer ikke så mange på basarer lenger. Samtidig uttrykker de en bekymring for bedehusets framtid. Det er ikke lett å rekruttere yngre folk til å sitte i styre og stell, og vi som er aktive nå, begynner å bli gamle, konstaterer Helge.

Bjørg hadde nettopp vært i en begravelse, og der sang de en salme hun gjerne ville lese for oss. Og med den salmen sier vi takk for hyggelige timer sammen med flotte folk.

*Herre, til deg får jeg komme,
stille meg åpen for deg.
Jeg kan ikke skjule det minste,
du kjenner hver tanke i meg.
Men enda du vet om min skrøpelighet,
får jeg likevel komme som jeg er.
All din tale er sann, og den gjør at jeg kan
være trygg på at du har meg kjær.*

*Herre, til deg får jeg komme
når mine dager er slutt.
Tenk, da skal jeg bo i din himmel
med alle som tror på deg, Gud.
Så trygt å få tro at bønnenes bro
viser veien som leder dit du er.
Men mest er jeg glad at de løfter du gav,
gjør meg trygg på at du har meg kjær.*

NoS 497

Tekst og foto:bthb

Velkomstintervju med Hanne Elstrøm

Velkommen Hanne!

Kråkerøy menighet har fått ny sokneprest! En prest for hele samarbeidsområdet Kråkerøy og Hvaler. Hanne Elstrøm har inntatt plassen sin både på sokneprestkontoret, i staben og i menigheten. Da er det på tide å bli bedre kjent. Menighetsbladet ba om audiens og ble varmt mottatt til en vennlig prat. Blid, vennlig, åpen og entusiastisk takker hun for en varm velkomst fra folk i menigheten og ikke minst en stor begeistring for å bli del av en stab hun allerede er mektig imponert over.

Hanne Elstrøm

Hanne vokste opp i Eidanger utenfor Porsgrunn. Hun forteller med stor varme og takknemlighet om en trygg og god oppvekst sammen med mor, far og en bror. Fra starten av livet vokste hun opp i et hjem fylt med sang og musikk. Mor

kunne alle sanger, far spilte på sin kassegitar. Familiens stereoanlegg var plassert på en av veggene som var inn til Hannes rom. Hun sovnet derfor til all slags deilig musikk som skapte så god trivsel i den lille familien. Men alt ble ikke bare idyll i Hannes oppvekst. Da hun var 9 år gammel ble hennes far rammet av sykdommen ALS og døde fra dem 42 år gammel. Hanne forteller om en krevende tid, men sier også følgende: «I forbindelse med sykdommen flyttet også Jesus inn i stua.» Mor hadde med seg troen i livet fra tidligere, nå ble det også noe far tok inn i sitt liv. Dette staket ut mye av kursen for Hanne videre og

var med på å forme hennes tro gjennom resten av barndommen, gjennom ungdomstiden og videre. Det ble en tro som holdt både i med og motgang. Dette fikk hun ytterligere testet da hennes bror døde 24 år gammel. Da hadde Hanne nettopp begynt på sine teologistudier.

Både Hanne og hennes mor kjente at de hadde et hjem også i kirken i disse årene gjennom Hannes oppvekst. Mor var med i kirkekor og Hanne ble med i Ten-singkoret «Håpet» i Eidanger kirke og etter konfirmasjonen og var hun aktivt med i ungdomsarbeidet. Etter gymnaset jobbet Hanne som ungdomsarbeider i Eidanger i et år. Det var her hun fikk konkrete oppfordringer av andre ledere til å tenke på et liv i tjeneste i kirken. Da begynte hun på teologistudiet og det var en stor og fin oppdagelse for Hanne at jenter også kan bli prester! Hun fant også tid til å være ungdomsarbeider i Bekkelaget kirke.

I dag møter vi en sokneprest med variert erfaring fra sin tid i kirkelig tjeneste. I 8 år var hun kapellan i Grefsen menighet før hun ble hentet inn som rådgiver i 4 år ved Oslo bispekontor. Etter det ble hun utfordret til å gå inn i tjenesten som Bymisjonsprest i Tøyenkirken. Men lengselen etter å være

Hanne Elstrøm i Spjærøy kirke med to av årets konfirmanter

menighetsprest gjorde at hun etter det har hatt tjeneste både i Ris og Holmenkollen, i Vestre Aker og på Stathelle.

Det hører med til Hannes livshistorie at hun som 40-åring også mistet sin mor, men med seg har hun en stor og viktig arv når hun nå har tatt fatt på tjenesten her hos oss. Hun har fortsatt et liv som er fylt med sang og musikk. Vi har allerede hørt i gudstjenestene at hun har en praktfull sangstemme, et glimt i øyet og glede over å forkynne og en prøvet og slitesterk tro om en Gud som lover å være med oss i alle slags dager.

Når Hanne forkynner bruker hun et språk som er lett å forstå, hun er ærlig i møte med tekstene og er også personlig på en måte som gjør at vi forstår at det handler om livet og hva troen kan bety for oss der vi er. Det har vi allerede erfart når vi har tatt det kloke valget å finne veien

til gudstjenesten. Mange har nok hørt Hannes stemme hvis du har fulgt morgenandaktene. Helt fra 1997 og frem til 2017 bidro Hanne med andakter i NRK.

Via båtlivet ble hun og mannen fasinert og begeistret for Hvalerskjærgården og syntes Fredrikstad var en herlig by da de lå til kai her. Så da muligheten åpnet seg for å søke seg til Kråkerøy så grep familien sjansen. Nå har Hanne og hennes mann, Bjørn Eirik, bosatt seg i Oredalen. I ledige stunder nyter de gleden av nærheten både til marka og sjøen. Barna er voksne og er i gang med sine liv og ønsker dem begge lykke til med flyttingen hit. Og vi gleder oss over at valget falt på Kråkerøy og ser frem til fortsettelsen sammen med Hanne og resten av staben. Kjære Hanne: hjertelig velkommen!

Steinar Ekvik

Global Aid

«Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot en av disse mine minste brødre, det gjorde dere mot meg» (Matt 25.40)

Mor Theresa

Er eleven til høyre på bildet bare trett eller er han syk?

Noen har tatt disse ordene på alvor! En av dem var Mor Theresa som viste enorm omsorg for fattige mennesker i Kolkata (tidligere Calcutta). Det finnes utallige mange mennesker som gjør et utrettelig arbeid for de som er mindre heldige stilt enn oss, både i og utenfor Norge. To unge mennesker fra Østfold ønsket også å bidra. Så i 2002 dro de til India og startet opp arbeid i samme område som Mor Theresa, det vil si i Vest-Bengal, inkludert Kolkata. Jeanette og Haakon Olsen dro til India for å bidra til en bedre verden. Resultatet har blitt 15 skoler med nesten 2000 elever i Vest Bengal, foruten kafe for ukrainere i Fredrikstad, og nå åpner de snart en «lav-terskel-kafe» i St. Croix-krysset i Fredrikstad.

Men tilbake til India! Mulighetene er små når du er fattig der. For å komme ut av fattigdommen er utdanning det viktigste, men ikke alle får tilbud om skolegang. Derfor ble

det skoler som ble hovedfokus for Jeanette og Haakon da de startet opp organisasjonen Global Aid i 2002. Flere tusen barn har fått skolegang via skolene til Global Aid, og dermed mulighet for et bedre liv! Samtidig er det vanskelig å gå på skolen og få med seg undervisning om du ikke er frisk.

Global Aid har lenge hatt et ønske om å starte et helsetilbud i samme området. Dette arbeidet er nå i full gang og alle elevene har gjennomgått helsekontroll. Det er også bygget opp en liten klinikk, og vi har et flott helseteam på plass med lokal lege, Dr. Roshine, lokale helsearbeidere og en norsk lege Dr. Maria. Hun har bodd i India siste 1,5 året. Tanken er at vi skal gi helsehjelp til elever ved skolene, familiene deres og til de som bor i de nedlagte te-plantasjene som finnes i området. Vi håper også etter hvert å kunne kjøre ut med et slags mobilt legekantor, da det er store avstander i dette området. Det er få som

har biler eller andre fremkomstmidler dersom de trenger helsehjelp.

Ting tar dog tid i India. Enda er ikke klinikken som ble bygd i 2020 godkjent. Men vi har håp om at dette kan skje i løpet av noen måneder og at vi da kan begynne å utrede, behandle, gi medisiner og analysere blodprøver. Foreløpig har vi stort sett bidratt med tannhelsekontroll til elever, skolehelsekontroller og helserelatert undervisning. Selv disse små tiltakene ser ut til å gi resultater. Ett år etter at tannhelsekontrollene og samarbeid med lokal tannlege kom i gang, synes det å være mindre hull i og plager fra tennene til elevene.

Flere fra Hvaler, Fredrikstad og Sarpsborg har vært med for å undervise i helserelaterte temaer. Vi tror dette er veldig viktig for å forebygge sykdom! Vi opplever lite problematikk rundt elever som ikke sitter i ro. Tvert imot er de tålmodige, interesserte og har mange spørsmål! Helseplagene kan være de samme som her hjemme, som hull i tennene, vondt i hodet eller psykiske plager. Samtidig ser vi utfordringer som vi ikke ser i Norge, som f.eks. mangelsykdommer, undervekt, dengufieber og tuberkulose.

Stor er gleden ved å få besøk fra utlandet, men gleden er minst like stor for oss som får treffe imøtekommende herlige mennesker som så sårt ønsker å finne en vei ut av et vanskelig liv. Og vi er så heldige å ha mulighet til å bidra!

Om du skulle ønske å vite mer om dette arbeidet eller å bidra, er det bare å ta kontakt eller se mer på hjemmesiden GlobalAid.no.

Anne Gyro Karlsen

Dr. Maria og det lokale helseteamet

Elevene sitter som tente lys

Jeanette og Haakon Olsen

Nytt fra menighetsrådet

Hanne Elstrøm

Ny sogneprest på Kråkerøy

Hanne Elstrøm er ansatt som ny sogneprest i Kråkerøy menighet fra og med 1. september i år. Hun er 55 år og gift. I tillegg til primært å betjene Kråkerøy menighet, vil

hun også fungere som koordinerende prest i samarbeidsområdet Kråkerøy og Hvaler. Det betyr at hun også og vil være 'vår prest', ikke vikar. Vi gleder oss og ser fram til hennes virke på Hvaler med gudstjenester, vielser og begravelser. Menighetsrådet ønsker Hanne hjertelig velkommen til oss og ønsker henne alt godt i sin prestedtjeneste.

Konfirmantene

Konfirmantarbeidet er godt i gang med nytt kull på 29 konfirmanter. Inger Lise Ottersund og Kaja Høvik Stiksrud leder arbeidet sammen med med konfirmantpresten vår, Kristin S. Helgen.

Strategiplan Hvaler menighet

Den 19. november hadde vi en lang kveldssamling på Kirkens hus med 26 engasjerte personer fra ulike råd og utvalg i menigheten. Det ble besluttet en ny samling på nyåret med videre oppfølging, den 16. januar. Samtalene fløt godt i rommet med stort engasjement og gode innspill. Vi har 10 utvalg/råd i menigheten vår og til sammen er det 52 personer som bidrar. Noen i flere utvalg og råd. Det er svært nyttig for

menighetsrådet å lytte oss inn til alt det som foregår på grasrota i menigheten. De utgjør med stor innsikt og lang erfaring en viktig bærebjelke i dette arbeidet. Vi gleder oss til neste samling.

Blomsterutdeling til jublanter

Etter innspill fra Diakoniutvalget, drøftet menighetsrådet i sitt møte den 17.10 om terskelen for blomsterutdeling bør heves fra 80 år til 85 år. Arbeidsutvalget i menigheten har støttet at aldersgrensen heves til 85 år. Menighetsrådet vedtok at medlemmer i Den norske kirke ved fylte 85 år, 90 år, 95 år og 100 år, vil få en blomsterhilsen fra menigheten fra og med 2025.

Budsjettinnspill til kommunen for 2025-2027

Arbeidsutvalget og menighetsrådet jobber nå med budsjett for perioden 2025-2027. Samtalene om innspill til budsjettet for 2025 og investeringsbehov fram til 2027, mellom Hvaler sokn og kommunen, bygger på en felles forståelse av behovene. Her er kirkeverge, regnskapsfører og leder i god dialog med økonomisjefen i Hvaler kommune.

Universell utforming av toalett – Kirkens Hus

Det arbeides med å få på plass en toalettløsning på Kirkens hus for mennesker med bevegelseshemninger. Kommunens økonomisjef har vært på befaring og er positiv til tiltaket. Gitt at kommunen bevilger nødvendige midler, kan arbeidene gjennomføres allerede fra januar/februar neste år.

Ole-Edvin Utaker, leder menighetsrådet

SANGKORET MOLO

Hvalers eget demenskor, inviterer til

Julekonsert i Spjærøy Kirke

16. desember klokken 18:30

Dirigent, konferansier og solist er Alexander Hermansen

Billetter a kr 100 bestilles på nett, søk etter arrangementet og billettinfo kommer opp!

Koret har nå holdt på i over ett år, og er en suksess på absolutt alle måter.

Musikk er en fantastisk aktivitet for dem som er rammet av demens, det gir enorm glede for medlemmene - og i neste sving gleder det publikum også.

Koret teller 10-12 faste medlemmer, og nesten like mange frivillige medhjelpere. Alle har blitt en sammensveiset gjeng som er sammen to timer hver mandag.

Allerede har de gjort 4-5 konserter, men gleder

seg ekstra mye til å synge i kirken før jul.

Det blir både gamle og nye julesanger, noen andre sanger fra korets repertoar og garantert mye latter og varme.

Det kan gjerne føyes til at koret alltid er åpent for nye medlemmer, pårørende kan skrive til Bente på bsve@hvaler.kommune.no og de vil bli kontaktet.

Da finnes det også mulighet for at man kan prøve en øvelse eller to, helt uforpliktende!

Hvordan er det å etablere seg på Hvaler?

Halvor de Flon

Hvaler kommune trenger flere småbarnsfamilier, hører vi stadig. Kommunens politikere og administrasjon utfordres på å legge bedre til rette for småbarnsfamilier slik at de får lyst til å bosette seg her.

Linn og Joacim

Befolkningsstatistikken viser at andelen eldre øker og at de fleste som flytter til Hvaler er mennesker i gruppen «yngre eldre» eller «seniorer». Det vi si folk som er i slutten av arbeidslivet eller nylig har blitt pensjonister. For å sikre et bærekraftig samfunn på Hvaler trenger vi flere yngre og flere barn. Hva skal til for at flere yngre flytter hit?

Linn Iversen og Joacim Svingen flyttet til Hvaler for fire år siden, og Menighetsbladet spurte

dem om de var villige til å dele noen av sine erfaringer som nyinnflyttede. Det sa de ja til og jeg avtaler å møte den unge familien en søndag formiddag hjemme hos dem i Norderhaugveien på Vesterøy. Jeg ringer på døra og blir møtt av Linn og Sofia. Sofia er Linn og Joacims datter på tre år og de forteller at de akkurat har kommet hjem fra baby-svømming i Fredrikstad. Sånn er det jo ofte når du møter en småbarnsfamilie – de kommer akkurat fra et eller annet – er midt i noe, og om ikke lenge skal de et eller annet. De er travle, men har allikevel tid nok til å ta imot Menighetsbladets utsendte medarbeider. På kjøkkenet er Joacim i gang med å lage kaffe og snart er både den og deilig «raw» kaker på bordet. Kakene har Linn laget og smaker helt fantastisk.

Linn er opprinnelig fra Oslo og Joacim har vokst opp i Sarpsborg. De er begge 37 år. I tillegg til Sofia har Linn og Joacim hver sin tenåring de er forelder til. Før de flyttet til Hvaler bodde de noen år i Fredrikstad. Jeg ble kjent med Joacim for et par år siden. Da meldte jeg meg på et kurs i «yoga for stive menn.» Joacim og Linn drev da et yoga- studio i Fredrikstad hvor de tilbød kurs for både stive og myke deltakere. Jeg tilhørte definitivt den første gruppa og hadde stor glede av deltakelsen.

Yoga har vært en viktig aktivitet for dem begge i mange år. De har blant annet vært med å etablere en Østfoldavdeling av organisasjonen «Back in the Ring» som er et landsdekkende yogatilbud for å hjelpe rusavhengige tilbake til samfunnet, noe som har medført at de har hatt yogaklasser i alle

Hvalers minste butikk.

fengsler i fylket, på Moss sykehus i tillegg til eget yogastudio. Nå har de trappet yogaaktivitetene vesentlig ned, men yoga er fortsatt en viktig del av livet. Noe av det yoga har tilført dem (i tillegg til sunne og bevegelige ledd) er å ha en takknemlig holdning til livet, sette pris på det som er bra. Det oppleves lettere å håndtere det som er vanskelig i livet når man er oppmerksom på det som også er bra. De forteller at før Sofia ble født satt de seg ned hver morgen og skrev en liste med 10 ting i livet de var takknemlige for. Lista leste de høyt for hverandre. På den måten ble de mer fokusert på de gode tingene i livet og de ble også bedre kjent med hverandre.

Linn og Joacim flyttet altså til Hvaler for fire år siden. Etter det har mye skjedd. De har fått lille Sofia, en hund og de har etablert hver sine bedrifter. Linn driver den knallgrønne lille butikken på Skjærhalden som bærer navnet Græss. Der selger hun blant annet raw-food,

sunne smoothies og melkefri soft – ice. Jeg har selv vært innom flere ganger i sommer og kan innrømme at jeg har blitt hekta på vanilje-softis laget på mandelmelk. Nå er sesongen over og Linn driver litt cateringvirksomhet i tillegg til at hun utdanner seg til coach. Joacim etablerte i 2021 firmaet «Svingen håndverk» som tilbyr tjenester innenfor nybygg og vedlikehold. Bedriften har på de tre årene økt bemanningen fra 1 til 3 ansatte. Joacim forteller at det for tiden er nok å gjøre og at det stadig kommer forespørsler om nye oppdrag.

Hvordan har det så vært å flytte til Hvaler? Joacim forteller at han var litt skeptisk til å flytte hit, men at han nå er veldig fornøyd med valget. Når jeg spør hva som er bra med å bo her så svarer Linn at nærheten til naturen med kort vei til sjøen og skog oppleves veldig fint og som et privilegium. Hun forteller at hun alltid har vært opptatt av årstider og hun snakker overbevisende om hvordan disse viser seg her på

Hvaler. Hun sier at alle årstider er fine her og at selve vekslingen mellom dem er en opplevelse i seg selv. Våren kommer tidlig og etter hvert som sommeren skrider frem kommer også mange flere mennesker som skaper et annet liv. Når høsten nærmer seg, blir det færre mennesker og stillheten og roen senker seg over både folk og landskap. Selv om de bor på et byggefelt med naboer tett på så trenger man ikke bevege seg mer enn noen minutter før man er i skogen.

Begge sier det er en fordel at de har sitt daglige virke her på Hvaler. Joacim er også godt fornøyd med å bo på Hvaler og kan absolutt anbefale andre barnefamilier å flytte hit. Han har flere tanker om hvordan det kunne bli enda mer attraktivt for yngre familier å flytte hit. Han mener flere aktivitetstilbud kunne styrket Hvalersamfunnet - for eksempel treningssenter,

klatrepark, vannsportsenter og svømmehall. Flere slike fasiliteter i nærområdet kunne bidratt til at Hvaler ble et mer attraktivt sted også for småbarnsfamilier å slå seg ned. Han synes det er litt rart at et sted som Hvaler med vann på alle kanter ikke har et sted hvor man kan leie for eksempel kajakk eller kano.

Vi må avslutte samtalen – Sofia og Linn skal videre, og Joacim skal gå tur med hunden. Hunden har ventet tålmodig et eller annet sted i huset og før jeg går hilser jeg på en energisk og glad hund som gleder seg til å gå tur i den vakre hvalernaturen. Jeg takker for praten og for at de vil dele hvordan det har vært å etablere seg på Hvaler både når det gjelder arbeid og familie. Jeg tenker også at Hvaler trenger flere slike folk som

Joacim og Linn.

Julekveldsvisa

Prøysen og jula henger sammen, og listen med juleklassikere signert Alf Prøysen er lang. Snikker Andersen og julenissen, Den vesle bygda som glemte at det var jul, Du og jeg og dompappen, og Musevisa for å nevne noen av de mest kjente. Men for mange er kanskje Julekveldsvisa den mest kjente og kjæreste av dem alle.

I dag er visa selvskreven rundt juletreet i de tusen hjem og fremføres både på julekonserter, i kirker og under julesendingene på TV.

Men da Julekveldsvisa ble utgitt første gang i 1951 i Magasinet for Alle, var det ikke uten kontroverser.

Om Prøysen sies det ofte at «Han så det store i det små». Og er det én Prøysen-tekst som illustrerer dette, så er det vel nettopp Julekveldsvisa; kristendommens største hendelse tatt ned til ei lita stue. Gutten i krybba og gutten i vogga, begge under samme stjerne.

Alf Prøysen. Foto NRK.

Nærmere Jesus kommer man ikke.

Og nettopp dette var kanskje det kontroversielle den gangen, da det kanskje fremdeles hersket en sterkere oppfatning om et skille mellom det guddommelige og det menneskelige enn i dag. Men med tid og stunder har Julekveldsvisa blitt like stueren som den nyvaska stua i visens første vers, og er nå også en del av Norsk Salmebok av 2013 som salme nr. 64.

Ragnhild N. og Marthe N.B.

Julekveldsvisa

Nå har vi vaske golvet og vi har børi ved,
og vi har sett opp fuggelband og vi har pynte tre'.
Nå sett vi øss og kvile og puste på ei stund,
imens je rugger vogga, så bror din får en blund.

Dra krakken bortått glaset, så sett vi øss og ser,
og prøve finne leia der julestjerna er,
den blankeste ta alle, hu er så klar og stor
– du ser a over taket der a Jordmor-Matja bor.

Hu er så snill den stjerna, hu blonke', kan du sjå?
– og nå skal jeg fortælja og du kan høre på.
Den fyrste gång hu skinte så laga hu ei bru
imilla seg og himmel'n og ei krybbe og ei ku.

I krybba låg en liten gutt så fresk og rein og go,
og mor hass dreiv og stelte'n og far hass sto og lo,
og gjetergutta der omkring, dom kute tel og frå
og bar med seg små lamonger som gutten skulle få.

Og tel og med tre vise menn – dom rei i flere da'r,
og ingen visste vegen og itte hen det bar.
Men stjerna sto og blonke på himmelhvelven blå,
så ingen ta dom gikk bort seg og alle tre fekk sjå.

Ja det var fyste gongen som julestjerna brann,
men sea har a brønne i alle verdens land,
og såmmå å som hende er stjerna like stor –
du ser a over taket der a Jordmor Matja bor.

Skonnerten Skibladner

Med skipsførere fra Søndre Sandøy gjennom 34 år

Skonnerten Skibladner ble innkjøpt til Hvaler fra Sverige i 1881 for kr 18 000 av et lokalt partsrederi. Skonnerten var bygget i Oscarshamn i 1875, og var 100 fot lang og 24 fot bred, med en tonnasje på 182 tonn brutto.

Bilde: Skonnerten Skibladner, Akvarell av Nils Haarby

Den første skipsføreren

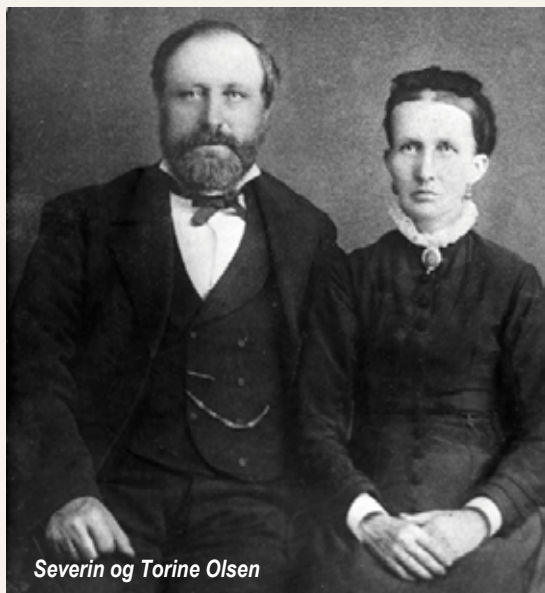
Severin Olsen skulle være skipsfører og han var trolig også en av partseierne. Severin (f.1831 – d.1912) var født og oppvokst på småbruket Ødegården på Søndre Sandøy. Han overtok gården etter sine foreldre og bodde her livet ut med hustru Torine Marie fra gården Sandø på Nordre Sandøy. Sammen fikk de en datter og totalt 7 sønner, men 2 døde som barn. Skibladner hadde stor betydning for familien siden også flere av sønnene hadde hyre ombord i perioder, både som matroser, styrmenn, skipper og etter hvert eiere. Familiedeltagelsen om bord på Skibladner toppet seg i seilsesongene 1882 til 1884, da Severin hadde med seg 4 sønner og svigersønnen på Skibladner. Det var mange skipsforlis under seilskutetiden og det var

nok derfor svært risikabelt å samle så mange familiemedlemmer på samme skip, slik Severin gjorde. Yngstesønnen Carl Albert, var da for ung til å være med til sjøs (født 22.12.1870) i disse sesongene, men Carl Albert hadde mange år om bord i Skibladner senere, de fleste som styrmann.

I noen perioder vikarierte sønnene Ole og Christian for faren som fører av Skibladner, men i hovedsak var Severin fører i perioden 1881 til 1893. Sønnen Christian overtok da som fører, men i 1895 var far Severin tilbake i en periode. Han var da ca. 64 år, og gikk i land samme året.

Hvor seilte de?

Avisene var på den tiden opptatt av skipsfart, og refererte nesten daglig om hvilke skip som

Severin og Torine Olsen

kom og gikk fra havner både i inn og utland. Dette viser at mange av Skibladners reiser gikk fra Fredrikstad eller Fredrikshald (Halden) med trelast til ulike havner i England og Skottland, men skuta hadde også turer til Frankrike og Polen.

Eksempel på reiser fra 1883:

Skibladner går fra Fredrikshald 02.07 lastet med trelast til Bordaax i Frankrike, hvor den ankommer etter ca. 33 dager. 12 dager senere forlater skuta Bordaax, og seiler hjem til Fredrikshald, hvor den ankommer 04.09 etter ca. 19 dagers seilas. Allerede 8 dager senere er skuta ferdig lastet og går til Skottland med trelast. Den ankommer Boness i Skottland etter 8 dager (20.09).

Det var farlig å krysse Nordsjøen under vinterstormene, og skonnerten ble derfor lagt i vinteropplag og mannskapet avmønstret.

Neste generasjon overtar Skibladner

Da Severin Olsen ga seg på sjøen i 1894, overtok sønnen Christian Olsen (f. 1861) som fast fører av Skibladner. Christian kjente skuta godt siden han allerede hadde jobbet om bord i 12 år. Christian var bosatt på plassen Fjellberg (gnr.29 bnr. 38) sør på Søndre Sandøy. I et avisintervju

i 1907 fortalte Christian at i de 25 årene han hadde vært om bord i Skibladner, hadde skipet ikke hatt havari eller uhell. Dette må skyldes godt sjømannskap eller dårlig hukommelse. Han var fører av Skibladner ut 1909-sesongen og skonnerten ble lagt ut for salg i starten av 1910.

Yngre bror overtar som eier og fører

Christians yngre bror Thomas Olsen, kjøpte skonnerten i 1910 og gikk selv om bord som skipsfører. Thomas Olsen (1866–1960) bodde på plassen Fuglesang (gnr. 29 bnr. 36) ved Nedgården på Søndre Sandøy. Thomas er far til Sigurd Olsen som drev butikken på Nedgården i mange år. Thomas Olsen seilte med Skibladner ut 1914-sesongen og solgte den i mars 1915 til A/S Syvertsen & Co i Fredrikshald. Dermed var perioden med skipsførere fra Søndre Sandøy på skonnerten Skibladner over etter 34 sesonger.

3 av sønnene til Severin og Torine, fra venstre Tomas, Ole og Carl Albert

Hvordan gikk det med skonnerten?

A/S Syvertsen & Co seilte med Skibladner i 1915-sesongen, og videresolgte skonnerten i desember samme år til Westergaard & Co i Kristiania. Dessverre forliste den i en snøstorm allerede første juledag 1915, utenfor østkysten av Skottland. Heldigvis ble besetningen reddet (skipper og 6 mann). Skonnerten ble 40 år gammel (1875–1915).

Steinar Gylt

SØVNENS MYSTERIUM

TEKST: AV TIDLIGERE SOGNEPREST PÅ HVALER, ØYSTEIN SPILLING

I populær-vitenskapelige artikler om søvn, går ordet mysterium igjen. Søvn er et av kroppens mysterier. Et menneske bruker store deler av livet i drømmeland. Tid som ellers kunne vært brukt til mye annet vi kunne ønske oss. Arbeid eller samvær med familien. Opplevelser av ulike slag.

Forskere grubler over hvorfor mennesker og dyr bruker så mange timer på å sove. Når ulempene med det er mange. Hvis naturen f.eks. hadde frembragt et dyr som ikke trengte søvn, ville fordelene være overveldende. At det ikke finnes slike dyr, er en indikasjon på at søvn er absolutt nødvendig, skriver en hjerneforsker. Men de vet altså ikke hvorfor. Nå trenger man ikke være hjerneforsker for å skjønne av søvn er viktig. Til og med livsviktig. Det oppdager alle som har opplevd perioder med ingen eller dårlig søvn. Det ødelegger liv og helse.

Men forskning har gitt oss mye interessant kunnskap om hva som foregår inni oss når vi sover. Da restaureres fysiske vev og immunsystemer. Hjernen renser bort avfallsstoff og sorterer informasjon. Søvn er helt sentralt i oppryddingen av den enorme mengden impulser vi hver dag får gjennom alle sansene.

Hver kveld legger vi oss ned og overgir oss til en tilstand med fravær av bevissthet.

Søvn er ikke bevisstløshet. Den som sover, kan man vekke. Men den som er bevisstløs kan nok reagere på sterke sanseinntrykk, men lar seg likevel ikke vekke.

Etter søvnen kommer den fascinerende oppvåkningen. Det kan oppleves som at livet blir til på nytt. Bevisstheten livner til dypt inni oss. Sansene vekkes, og livet strømmer på gjennom

hørsel og syn. Vi registrerer at vi er. Den indre samtalen begynner. Og samspillet med folk rundt oss. Vi begynner å orientere oss i en ny dag.

Vi setter oss på sengekanten. Reiser oss opp. Ganske fantastisk egentlig, at kroppen vår som har ligget slapp og passiv plutselig kan rette seg opp og stå. Ankler og knær, hofter, rygg og skuldre bærer kroppen vår og lar

oss bevege oss inn i en ny dag. Et utrolig samspill av muskler, ledd og sanser.

Det er fint å undre seg over mysteriene i livet. Vi har fått hvile. Rekreasjon er et ord vi gjerne bruker. Ikke bare er det noe som holder hjerte og lunger i gang mens vi sover. Vi skapes på ny. Med påfyll av krefter og energi. Og sår som kan ha leget seg.

For mange av oss gir denne undringen en bekreftelse på Skaperens visdom. Livet er formet som en veksling mellom våkenhet og søvn. Slik også vårt hjem i universet, Jordkloden, gir oss en regelmessig veksling mellom natt og dag. Fordi den roterer. Tid for søvn. Tid for våkenhet. Vi er skapt til å passe inn i denne vekslingen.

Søvn kan tolkes som en øvelse i å dø. Å sovne inn den siste gangen. Å overgi seg til Livets Hånd som vil føre oss videre. At «den draumen me ber på» – som dikteren Olav H. Hauge skriver om – blir virkelig:

*at berget skal opna seg
at draumen skal opna seg,
at me ei morgonstund
skal glida inn på ein våg
me ikkje har visst um.*

Hvaler Sanitetskvinner og Hvaler trivselskor

Innviterer til adventskonsert i Hvaler kirke

Søndag 8. des. 2024

kl. 17 *dørene åpnes kl. 16.30*

Gjesteartist: Dag Brandth

Musikere: Mats-André Soli
og Magne Kaspersen

Dirigent: Mette Christin Østby

Gave til Sanitetens julekurver

VIPPS 70442

eller kontant ved døra

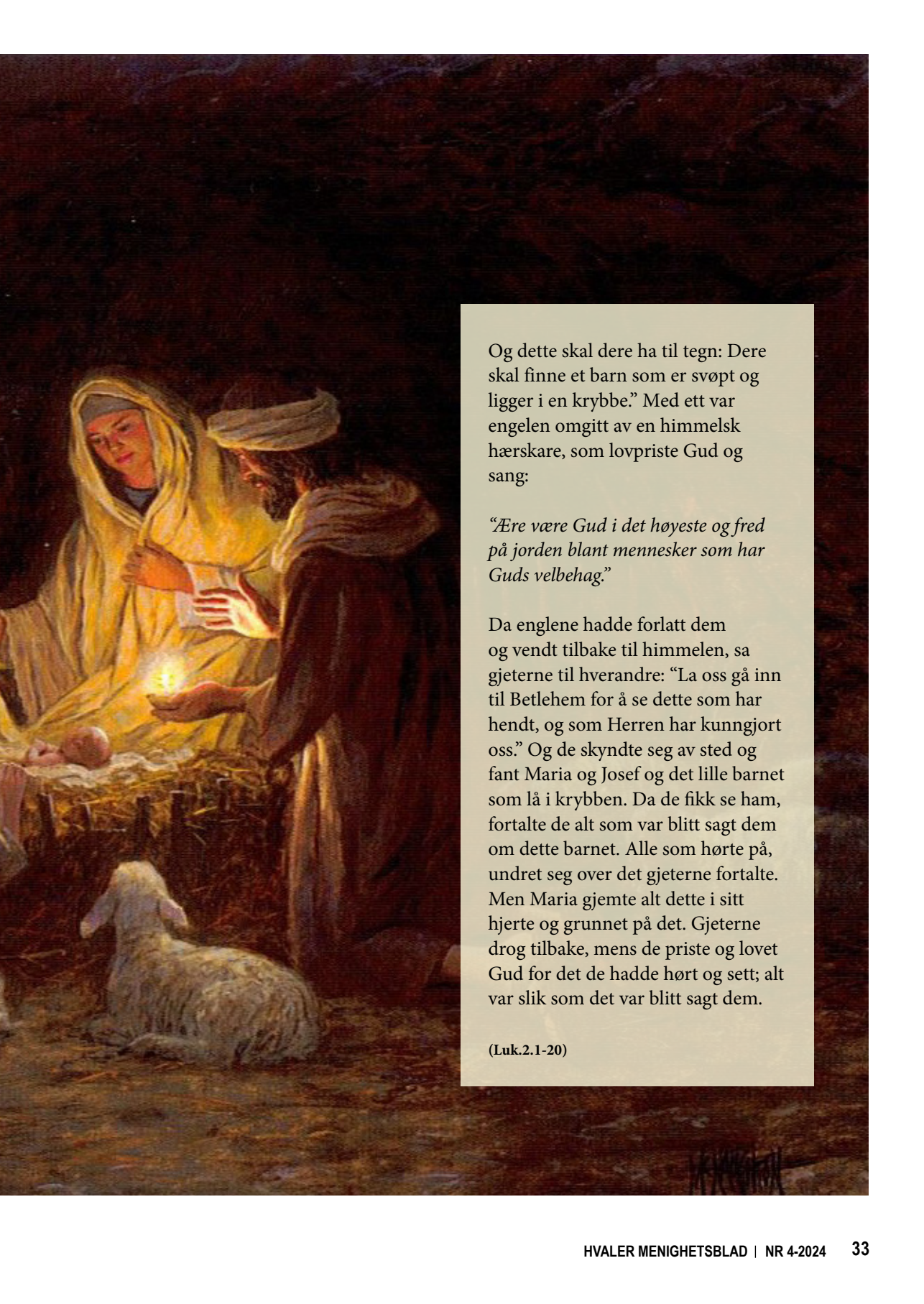
Hilsen Sanitetskvinnene

Juleevangeliet

Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskriveres i manntall. Denne første innskrivning ble holdt mens Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle drog av sted for å la seg innskrive, hver til sin by. Josef drog da fra byen Nasaret i Galilea opp til Judea, til Davids by Betlehem, siden han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som ventet barn. Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde, og hun fødte sin sønn, den førstefødte, svøpte ham og la ham i en krybbe. For det var ikke plass til dem i herberget.

Det var noen gjetere der i nærheten som var ute og holdt nattevakt over sauene sine. Med et stod en Herrens engel foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem. De ble meget forferdet. Men engelen sa til dem: "Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren.

Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.” Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang:

“Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag.”

Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre: “La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss.” Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria gjemte alt dette i sitt hjerte og grunnet på det. Gjeterne drog tilbake, mens de priste og lovet Gud for det de hadde hørt og sett; alt var slik som det var blitt sagt dem.

(Luk.2.1-20)

I denne spalten vil vi, med en lett tone, presentere noen blikk på mat i kristendommen. Med julen rundt hjørnet faller det seg naturlig å starte med å ta for seg nettopp julemat.

Men finnes det egentlig noen «kristen julemat»?

Kristendommen har få strenge regler for hva man kan spise. På den annen side sa Jesus at alle matvarer er rene (Markus 7:18-19). Kanskje er dette noe av grunnen til at det er få «kristne retter», særlig i julen.

Julematen vi spiser er nok geografisk heller enn religiøst betinget, både i og utenfor Norges grenser, og også styrt av hvilke råvarer man hadde tilgang til. Vest til lands var det sauekjøtt, på Østlandet og i Midt-Norge svinekjøtt som stek og ribbe. Og nordpå, men også langs kysten landet rundt, inkludert her på Hvaler, var det fisk og da gjerne torsk, som kan kalles for tradisjonell julemat. I dag har mange av oss tilgang på alt vi vil ha, og kan velge og vrake blant julens tradisjonsretter.

Går vi derimot lenger tilbake i tid, til i tiden etter Norge ble kristnet (altså sen vikingtid og tidlig middelalder) kan vi nærme oss noe man kan kalle

en «førjulsrett», i alle fall om man tar datidens perspektiv. På denne tiden var det vanlig å markere «imbredagene». Dette refererer til fastedagene i uka før jul, påske, sankthans og mikkelsmesse.

På nettsiden til Store norske leksikon kan man lese følgende: *«Imbredagene er i flere norske dialekter navn på dagene i uken (imbreveka) før jul. Fjerde søndag i advent ble kalt imbresøndag, lørdagen før imbrelørdag eller imbreaften.»*

Til imbredagene hørte det med strenge fasteregler. Det betød imidlertid ikke at man måtte avstå helt fra mat og drikke, men at det gjaldt spesielle regler for hva som det var egnet å livnære seg på. I Eidsivatings eldre kristenrett heter det: «Den som ikke faster, eller eter kjøtt eller hvitt (melk og melkemat) på imbredagene, han skal bøte 6 øyrer til biskopen» (kilde, kulturhistorisk museum, UiO).

Skulle man avstå fra både kjøtt og meieri-produkter i norrøn tid, falt valget lett på fisk. Vi har lånt denne oppskriften fra Kulturhistorisk museums nettblogg på en gammel imbredagsoppskrift som absolutt også lar seg tilberede i dag.

«Man tar en brosme, gjedde eller annen fisk, og steker den godt. I pannen pensler du fisken med følgende blanding: 4 ts grov sennep, 1 ts honning, 1 ts eddik. Salt og pepper etter smak. Når fisken er stekt heller du litt vann i pannen sammen med stekesjyen, lar det koke opp og serverer det som saus» (kilde, kulturhistorisk museum, UiO).

Skulle man bli fristet til å teste oppskriften, kan det være greit å vite at brosme ikke er en fisk man enkelt får tak i på Hvaler. En annen mager hvit fisk, som torsk eller kveite, kan muligens

fungere som erstatning. Noe tilbehør nevnes ikke i oppskriften. Vi kan bare anta at fisken i seg selv var nok i fastetid. Det var dessuten dårlig med moderne kilder til karbohydrater som, poteter, pasta og ris, i norsk middelalder. Men man kan se for seg at kokte poteter og dill tilfører en moderne, men likevel nøktern, vri på middelalder-retten.

En klatt smør i pannen hvis man føler seg litt opprørsk. Man kan også se for seg at juleribba smaker ekstra godt når den tid kommer.
God appetitt, og god førjulstid!

Marthe N.B.

Kilder:

Kulturhistorisk museum, «Førjulsfaste», bloggartikkel.

URL: <https://www.khm.uio.no/blogg/mat/forjulsfaste.html>

Store Norske Leksikon, «Imbredagen», digitalt oppslagsverk.

URL: <https://snl.no/imbredagene>

Fiskebildet: Jacob Foppens van Es (flamsk, ca. 1596 – 1666)

**HAVFRUEN BLOMSTER
PRESENTERER JULEKONSERTEN**

Odas Jul

I HVALER KIRKE 5.DESEMBER KL 18:30

Havfruen Blomster er vant til å skape julemagi med blomster. Denne gangen skal vi lage magi i Hvaler Kirke sammen Oda Gondrosen.

Velkommen til vår julekonsert!

Billetter kan kjøpes hos fredrikstadkino.no under kulturarrangement. Kontakt gjerne Havfruen Blomster på tlf 69376585 om du har spørsmål.

VELKOMMEN TIL JULEKONSERT MED HVÅLER TRIVSELSKOR

Spjørøy kirke den 15. desember kl. 16 og 18
Musikere; Øystein Lindberg og Magne
Kaspersen Dirigent: Mette Christin Østby
Konserten er gratis og billetter bestilles på
SMS til: 905 80 164
(oppgi navn, antall og tidspunkt)

Gave/kollekt: Nytt flygel i Spjørøy kirke
Vipps: #834008 eller kontanter ved utgangen.

Julegranen

tennes av Rolf Utgård på Skjærhalden torg

1. desember kl. 17

*Musikkforeningen spiller,
og nissene kommer på besøk.
Velkommen!*

Arrangør: Hvaler Sanitetsforening

Hvaler
kommune

Seniormesse 2024

Torsdag 19. september ble det arrangert Seniormesse på Floren Kulturhus på Kirkøy. Arrangementet var beregnet for innbyggere i alderen 50+. Bakgrunnen for at kommunen arrangerer Seniormesse er for å bevisstgjøre ansvar for egen aldring og alderdom. Vi har alle et ønske om å leve godt hele livet. Vi vil styrke innbyggernes mulighet til å ivareta egen helse, trivsel og livskvalitet. Det gjør vi ved å vise frem mangfoldet og mulighetene som finnes i Hvaler.

Mange stands og mye folk på Floren

Kommunens lag og foreninger, samt næringslivet ble alle invitert til å ha stands på arrangementet. Det var gratis å delta. Mange meldte seg til å stå på stand. Følgende var

representert: Mills, Hvaler menighet, Råd for eldre og personer med funksjonsnedsetting, Apotek 1, Diabetesforening, Hørselhemmedes Landsforening, HØR, NAV Hjelpemiddelsentral Øst-Viken, Hvaler Røde Kors, Hvaler Sanitetsforening, Hvaler Bowls, Husbanken, Pensjonistforbundet Østre Hvaler, Pensjonistforbundet Vestre Hvaler, Geberit, Hvaler Frivilligsentral, Tildelingskontor, Ergoterapitjenesten, Fysioterapitjenesten, Hverdagsrehabilitering, hjelpemiddellager og Velferdsteknologiteam Hvaler Kommune.

Det ble blant annet holdt foredrag om «Psykisk helse 50+» og «Betydningen av fremtidsfullmakt» Takket være sponsormidler fra næringslivet i Hvaler kommune kunne vi servere gratis mat og drikke under arrangementet. Det var en dyktig kokk fra Mills som stod på kjøkkenet og tilberedte all den herlige maten.

En stor takk til de gavmilde sponsorene på Hvaler som gjorde det mulig med flott bevertning:

Mye god mat ble servert

Spar Skjærhalden, Mills, Kiwi Vesterøy, Kiwi Skjærhalden, Fjordfisk, Coop Extra Hvaler, Hvaler Frivilligsentral, Rema 1000, Christensen Bakeriutsalg Vesterøy og Bunnpris.

Kom det noen på messa?

Iløpet av de fire timene arrangementet varte var det

over 300 mennesker innom. De besøkte de ulike utstillerne og mange deltok også på foredragene.

Ble målsettingen oppnådd?

Både ja og nei.....

Mange kom, men de aller fleste som møtte opp var godt over 70 år. Vi kunne nok ønsket oss at en del yngre seniorer hadde møtt opp. Allikevel var arbeidsgruppa strålende fornøyd med godt planlagt og gjennomført arrangement. Vi nådde ut til mange med viktig informasjon. De som deltok på stand var også godt fornøyd og rapporterte om bra besøk.

Oppsummering:

Seniormesse er en fin arena/møteplass hvor seniorer kan få informasjon, knytte kontakter, starte refleksjoner, få ideer og inspirasjon, melde seg inn i foreninger osv.

Vi ønsker å arrangere seniormesse hvert år og er alt i gang med noen forberedelser. Som nevnt over ønsker vi oss litt yngre besøkende på neste messe og det skal vi jobbe med for å få til. Med ønske om en fin førjulstid fra Bente, leder koordinerende enhet.

Bente Svennes

Ikke alle barn gleder seg til jul

Gi støtte, trygghet og håp til familier som har det tøft.

Send SMS BK JUL til 2210 (200 kr) eller
VIPPS valgfritt beløp til 13130

**Hvaler Musikkforening inviterer til
Julekonsert i Spjørøy kirke
14. desember 2024 kl. 15**

**Velkommen til en hyggelig konsert med
julemusikk for store og små!**

Vi byr på julestemning og vakre toner.

Gratis inngang!

Vi synger julen inn i Hvaler kirke

Torsdag 19. desember inviterer Elise, Kathe og Anne May til julekonsert med julestemning og senkede skuldre.

Når det nesten er jul – Hvaler kirke er julepyntet, og julaften er like rundt hjørnet, da er familien Olsen klare for julekonsert. Programmet er nesten i boks, og alle vil nok kjenne seg igjen – men som vanlig blir det noen nyheter. Elise inviterer gamle venner fra Norges Musikkhøgskole og setter sammen et juleband for anledningen. Kathe har avsluttet sine studier i klassisk sang ved Universitetet i Agder og gleder seg til å bidra med julesanger av den mer klassiske sorten.

I likhet med tidligere år er Svenn Poppe og Per Viggo Nilsen med på klaver og fiolin, og Harald Horne passer på lyden.

Så blir det kaffe og julekaker når konserten er slutt – akkurat som før.

Billettene koster kr. 200 pr. stk. og bestilles på mobil: 948 23 621.

Overskuddet tilfaller menighetens arbeide blant barn og unge.

Vel møtt i Hvaler kirke 19. desember, klokka 19!

Konfirmanter i Hvaler menighet 2025

Spjærøy kirke

Herman Arnesen
Helene Arnesen
Oskar Jensen
Mathias Aleksander Kingsrød
Jonathan Lindquist Larsen
Erling Gulland Pøhner
Daniel Støvind Hillesdal
Aksel Pettersen Andreassen
Emma Sveen Christensen
Jesper Tiochta
Thorine Larsen
Josefine Jenvild Høidal
Andreas Aasen Herikstad
Fredrik Pettersen Andreassen
Alfred Marinius Johnsen
Ada Fredriksen-Moan
Lilly Sveen Christensen

Hvaler kirke

Anna Solbakken
Annicken Nordgjerde
Emil Nilsen Granli
Ella Ammundsdatter Sørensen
Emil Pettersen Rød
Ingrid Oline Kvendseth Wågsås
Hylton Marensius Amos Lilleng
Mathilde Brunvoll Sæten
Ronja Tamita Hultberg
Håkon Helgesen
Silje Larsen
Maja Krabset

Nytt konfirmantkull i Hvaler menighet!

På Hvaler er vi heldige! Her har vi bare flotte barn og unge.

Med sine familier bor de rundt omkring på øyene, i kriker og i kroker.

Nå i 2024/2025 skal vi i vår menighet få mulighet til å bli mer kjent med 29 av ungdommene. De har valgt å la seg konfirmere i Hvaler menighet.

Disse 14-åringene uttrykker ønsker om at de i løpet av konfirmanttiden blant annet får det gøy, at de får lære mer om kristendommen og får mulighet til å reflektere rundt tro og tvil. Det hadde også vært fint å lære litt om hva voksenlivet kan bringe. Vi voksne håper å kunne møte de unge på deres forventninger.

Våre ønsker for dette året er:

«VI GJØR HVERANDRE GODE»

Startskuddet for denne «GJØRE HVERANDRE GODE»-prosessen gikk helgen 12. og 13. oktober. I konkurranse med sterk sønnvind og regn, startet vi forventningsfulle opp med uteaktiviteter på Sauevika leirsted på Vesterøy. Hvalerungdommen klaget ikke på vær og vind, de sto han av. Da vi etter hvert kom oss inn i varmen til undervisning, litt lek og mat, var stemningen god. Hele dagen bar preg av respektfulle, takknemlige og glade ungdommer. På søndag 13. oktober møtte de unge opp til presentasjonsgudstjeneste i Spjærøy kirke. Her deltok de nyslåtte konfirmantene med innøvd sang, «Alle dine dager». Bønnesteinen ble lagt på alteret før de mottok hver sin Bibel. Nå var vi i gang med konfirmantåret.

På fire søndagsgudstjenester i løpet av året skal konfirmantene delta i mindre grupper som ministranter. Da skal de gjennomføre forskjellige oppgaver sammen med prest, klokker og kirkevert.

Konfirmantene skal gjennom konfirmantåret også være med på åtte undervisningsøkter etter gudstjenestetid.

De åtte undervisningsøktene avsluttes med «konfirmantenes gudstjeneste». Gjennom aktiv deltagelse på ulike måter får familie og menighet da presentert hva konfirmantåret har inneholdt. Vårsemesterets siste og store happening er leiren! Den er på Solbukta leirsted fra 4.-6. april.

Ja, på Hvaler er vi heldige! Barn og unge er allerede nevnt. Kristin S. Helgen må også nevnes. Kristin er jo kapellan i Kråkerøy menighet. Vi møter henne allerede jevnlig ved ulike kirkelige handlinger i Hvalerkirkene. Utover det får nå ungdommene møte henne som konfirmantprest. Noe vi er takknemlige for.

Kristin vil sammen med Kaja Høvik Stiksrud og Inger-Lise Ottersund legge forholdene til rette for at den enkelte konfirmant får et hyggelig og lærerikt år fram til konfirmasjonen i september 2025. Vi håper de vil erfare mer av det kristne budskapet. Vårt mål er å gjøre hverandre gode. Jesus sier akkurat det samme, men med andre ord i Matteus 22.37-39: «Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din forstand. Dette er det største og første budet. Men det andre er like stort: Du skal elske din neste som deg selv.»

Inger Lise

Konfirmantaktiviteter

Ankomst Sauvika

Høstvær

Lystening
i Spjærøy

Finnes ikke
dårlig vær

Undervisning i Spjærøy kirke

Prosesjon i Spjærøy

Lek og moro ved Spjærøy kirke

Ministranter i Spjærøy kirke

Kristin Helgen underviser

Lek og moro ved Spjærøy kirke

Konfirmantenes bønnesteiner

Til konfirmantenes oppstartshelg 12. og 13. oktober ble de bedt om å ta med seg en stein de synes er fin. Mens vi var på Saevika malte konfirmantene navnene sine på steinene. På søndag gikk de i prosesjon fram til alteret hvor de la fra seg bønnesteinen sin. Bønnesteinene ligger nå på alteret i både Spjærøy og Hvaler kirke. Den enkelte konfirmant sitt navn ligger nå på alteret hvor Jesus er til stede med sin kjærlighet. Vi er takknemlige for at vi i bønn kan få løfte den enkelte konfirmant fram for Gud. Det gjør når vi er i kirkene våre og det gjør vi når vi ber på annen måte. Har du lyst til å be om velsignelse for den enkelte konfirmant, er vi glade for det. Bønnesteinen får konfirmantene tilbake på sin konfirmasjonsdag i september -25.

BABYSANG

Aldersgruppe 0-1 år

Tirsdager kl. 12:00
i Kirkenshus på Skjærhalden
Etter babysang blir det lunsj
og sosialt samvær.
PS: Ingen påmelding, bare møt opp!

KNØTTESANG

Aldersgruppe 1-5 år

Startar 16. januar 2025!

Annen hver torsdag
Etter knøttesang blir det
kveldsmat og sosialt samvær.

STJERNEKORET

Aldersgruppe 6-9 år

Onsdager kl. 17:00-17:45
i Spjarøy kirke frem til jul.

Etter nyttår 2025 over Stjernekorset
på torsdager etter skoletid

Vel møtt!

Hilsen Hvalermenighet
ved Marte-Kari
Ellen, Kaja
og Inger-Lise

Kontakt kaja:
bukontakt@hvalerkirken.no
tlf: 90758089

Juletrefest i Spjærøy

Juletrefest

**2. januar 2025 kl. 17
i Spjærøy kirke**

Vi vil i år igjen invitere små og store til JULETREFEST med mye sang og gang rundt juletreet. Stjernekorset deltar. Vi koser oss med kaffe, saft og julekaker.

Stjernekorset

Når du trenger en gave – til en som har alt!

**Hvaler Menighetsblad er hva du leter etter
– og gaven fornyer seg 4 ganger i året...**

Hvaler menighetsblad er en lokal informasjonskilde, hvor også stoff fra, og om dagliglivet i bygda finner plass. Vi dekker naturlig nok kirkelivet, men forteller gjerne om foreninger og aktiviteter, kulturtilbud og fra bygdehistorien.

Årsabonnementet koster kr 300,- og betales til VIPPS 595306 eller konto 1506.23.78902.

Send epost til: jenny@hvaler.kirken.no med navn og adresse til giver og mottaker, eller melding til redaksjonen v/Dag Plau tlf. 952 27 449. Vi sender deg et gavekort/bekreftelse som du kan sende som hilsen.

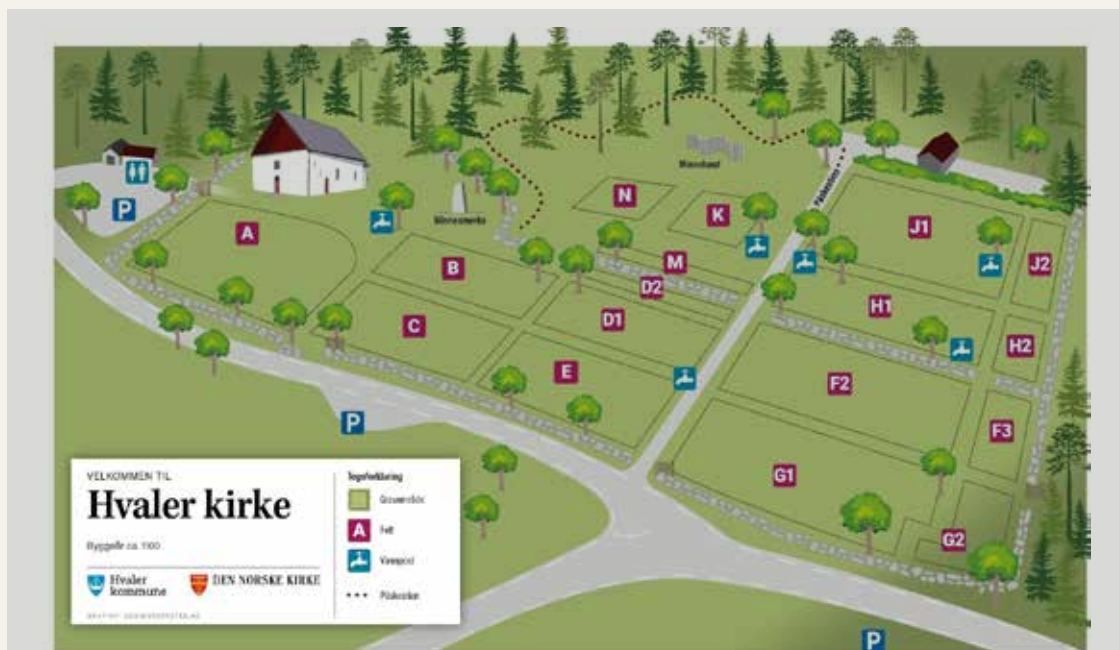

Driftsbygget ved Spjærøy kirkegård

Driftsbygget ved Spjærøy kirkegård som har fått nytt tak. Bygget er fra 1951, og inneholder kjølerom for kister, toaletter og garderobe for kirkegårdsarbeider. Det var råte under takstein samt lekkasje i takrennene. Flott å få gjort arbeidet før vinteren.

Kirkevergen

Minnelund ved Hvaler kirkegård

Minnelunden ved Hvaler kirkegård er nå tatt i bruk. Urnene settes i et felles område og plaketter skues fast i gjerdestolpene. Innvielse blir torsdag 5 desember kl. 15, ved domprost Kåre Rune Hauge og ordfører Mona Vauger. Alle er velkomne til å delta.

Kirkevergen

DIN LOKALE RØRLEGGER

- Bedriften ble etablert i 1971
- Vi utfører alle typer rørleggertjenester, og er også totalleverandør av komplette Bad og våtrom
- La oss hjelpe deg med installasjon av varmepumper, gulvvarme, vanlig utstyrsmontering og serviceoppdrag.
- Vi tilbyr høy faglig kompetanse og et stort utvalg av varer
- Egen graveavdeling for utvendige vann, avløp og terrengarbeider
- Vi kommer gjerne hjem til deg på befaring,
- Medlem av rørleggerkjeden Bademiljø
- Vi har butikk og rørleggertjenester i Fredrikstad og på Hvaler.

EGEN GRAVEAVDELING

Vår maskinpark er tilpasset de fleste typer graveoppdrag fra minigraver til sjølekker for sjøarbeider.»

Bademiljø
BEST PÅ BAD

**BADEMILJØ
HVALER RØRLEGGERBEDRIFT AS**

Fastlandsveien 16, 1684 Vesterøy 69 37 56 60
post@hvaler-ror.no / www.bademiljo.no

PRIVATMEGLEREN
FREDRIKSTAD

Kun det beste på dine vegne

PrivatMegleren selger flest boliger i Norge målt per megler. Vi får attraktive boliger til å se ekstraordinære ut. Boligens behov for å oppnå sitt potensiale er alltid førende for våre valg og fremgangsmåte, fordi riktig presentasjon er den raskeste veien til høyest mulig pris.

PrivatMegleren Fredrikstad har lang fartstid med håndplukkede meglere fra de beste i bransjen i tillegg til kraftfulle verktøy innen markedsføring.

Verkstedveien 10, 1671 Kråkerøy • Tlf. 97 17 86 20
www.privatmegleren.no/fredrikstad

AL ELEKTRISKE

DIN LOKALE ELEKTRIKER PÅ HVALER OG I FREDRIKSTAD

Vi utfører alt fra svakstrøm og sterkstrøm i bolig, hytter, industri- og skipsinstallasjoner

www.alelektriske.no
Medlem av elektrikerkjeden

Avdeling Hvaler

Nordre Skjelsbu 4, 1684 Vesterøy
Tlf: 69 33 99 93
epost@alelektriske.no

Avdeling Fredrikstad

Mosseveien 110, 1623 Gressvik
Tlf: 69 33 99 93
epost@alelektriske.no

HVALER IT-SERVICE

PC-hjelp - TV - Internett - Wi-Fi
Telefon - E-post - Virus - Back-Up
Installasjon - Hjemmeside - Domene
Privat og Bedrifter

94 20 26 55 - www.hvalerit.no
facebook.com/hvalerit

Terje Flådeby

Jarle Olsen

Cathrine G. Jakobsen

Ulf Jakobsen

Jane Johnsen

Mads E. Johansen

Bjørnar Pettersen

Lokalt begravelsesbyrå med mannskap og kontor i Fredrikstad

Kontortid i Veumveien 08:00-15:30, Vaktelefon 24T, Tlf. 69 31 30 62.

FREDRIKSTAD
BEGRAVELSESBYRÅ
KLEMET JOHANSEN (EIER) 1889

Veumveien 51,
1613 Fredrikstad | Tlf. 69 31 30 62
fredrikstadbeg.no

BORGE
BEGRAVELSESBYRÅ
ELLEN MARGARETH BYE

Roald Amundsensvei 61a,
1654 Sollebak, etter avtale.
Tlf. 69 34 53 35

Julelunchen 24.12.2024

Alt er gratis

Sted: Dagsenteret på Dypedalåsen
Tid: kl. 11 - 13
Påmeldingsfrist: 10.12.24
GRATIS.

Påmelding til:

Martin Hermansen (frivillighetskoordinator)
tlf. 400 36 389 eller
Ann-Marie Vauger (Hvaler Røde Kors)
tlf. 414 99 242

Mulighet for transport.

DEN NORSKE KIRKE
Hvaler menighet

Røde Kors Hvaler

Hvaler kommune

TRENGER DU NOEN Å SNAKKE MED?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid.

KIRKENS SOS

22 40 00 40 ♦ soschat.no

JØLSTAD

begravelsesbyrå
Fredrikstad og omegn

Benjamin Nordling

Birgit Groth

Hans Kristian
Helgesen

Thordis Snæland

Heidi Løkke
Sletner

Einar Nilsen

Farmannsgate 10 // Tlf: **69 130 130** (24t)
Et lokaleid begravelsesbyrå // jolstad.no

Mesterhjelp Skjærhalden as

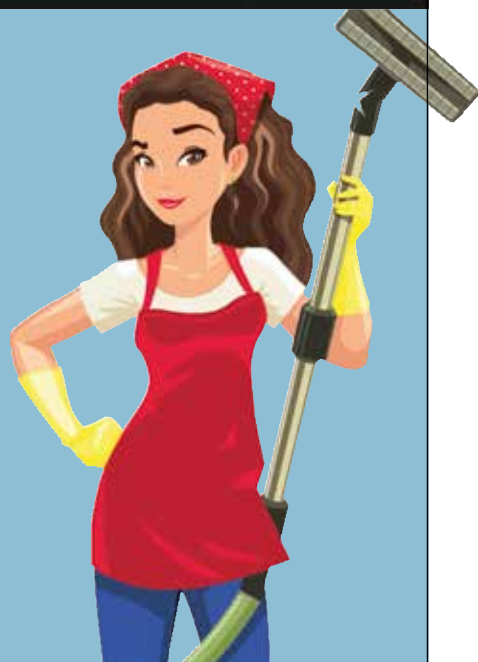
post@mesterhjelp-hvaler.no

www.mesterhjelp-hvaler.no

Ring oss så finner vi en løsning for deg!
Hytte – Hjem – Bedrift

Alt for en enklere hverdag

Tlf. Monica 403 06 155

Trenger du murer eller flislegger?

- ALT INNEN:**
- MURING
 - PUSS
 - FLISLEGGING

KRISTIANSENS MURSERVICE HVALER

Mobil: 913 90 611 – E-post: paal-mur@online.no
Prinseveien 6 – 1680 Skjærhalden

– GODKJENT VÅTROMSOPPDRAG –

Martin

Heidi

Roy

Inger-Lise

Hanne

Toril

Plutselig er stolen tom...

Vi som er igjen lærer oss å leve med minnene, men først kan det være godt å ta farvel.

69 35 40 20

Alltid tilgjengelig.

FONUS Begravelsesbyrå har kontorer over hele Østfold, og vi er her for alle på Hvaler.

FONUS

BEGRAVELSESBYRÅ

02024

Velkommen til Tannlegene på Hvaler

På Oris Dental Hvalertannlegene tilbyr vi alt av tannbehandling, utført av dyktige behandlere, med den nyeste teknologien og det hyggeligste personalet, så du alltid er sikret premium behandling fra trygge fagfolk.

Du finner oss her:
Norderhaugveien 14,
1684 Vesterøy

**Ring oss:
69 37 77 07**

Bestill time:

En maske løs

En fredag i måneden kl.19.00 er det strikketreff i Drengestua. Treffet heter "En maske løs".

Hanne Sveum Holm som startet strikkegruppa etter en idemyldring med et par damer til, fant ut at de ønsket å lære seg/ta frem igjen strikketøyet. Her hjelper en hverandre med masker som detter av og hvordan lese strikkeoppskrifter. De som ønsker, tar med seg en kake eller liknende. Hanne står for kaffe/te. Det er plass til flere, følg med på Facebook siden "en maske løs" for å få info om neste treff.

Putten-Legatet

Hvert år siden 1937 har Putten-Legatet avsatt midler til utdeling i Hvaler-samfunnet.

Gjennom menighetsbladet kunngjøres herved legatets utdeling for 2025. Enkeltpersoner, lag og foreninger kan søke støtte til humanitære- og gode formål. *Vi minner samtidig om at hvalerungdom under utdanning kan søke legatet om støtte til videre skolegang og studier.*

Skriftlig søknad merkes: Putten-Legatet 2025 og sendes til:

Johan Ditlev-Simonsen Frognersterveien 10A, 0775 Oslo / monsd33@gmail.com

Søknadsfrist er 15. januar 2025

VIKTIG MELDING

– gratis røykvarsler-batteri!

Tekst: Dag Plau

Menighetsbladet tar opp igjen temaet om brannsikkerhet i hjemmet, for julemåneden innledes med Røykvarslerens dag, som altså er 1. desember!

Det er Norsk Brannvernforening som igjen minner alle om at røykvarsleren må testes, og at 1. desember er dagen for batteriskifte! Da har du kontroll på mørketida.. Røykvarslere er nemlig hjemmets viktigste livredder, så lag deg en rutine for testing; f. eks. hver gang du får et nytt menighetsblad!

For å legge til rette for dette vil vi nok en gang dele ut ut gratis batterier fra Kirkens hus, og etter alle gudstjenester gjennom vinteren. Dersom du har spørsmål om brannsikring, kan du ringe Brannvesenets forebyggende avdeling på tlf. 69 30 64 67. Der får du også hjelp til å henge opp brannvarsler, og skifte batteri.

Norsk Brannvernforening har mange gode råd – her følger en huskeliste som stadig aktualiseres, for det blir flere ladere....

Ladevettregler:

1. *Lad i rom med røykvarsler.*
2. *Lad når du er våken og til stede.*
3. *Les og følg produsentens bruksanvisning.*
4. *Bruk helst original lader.*
5. *Lad på et underlag som ikke lett kan brenne.*
6. *Ikke lad i senga.*
7. *Ikke lad i korridor eller i trapperom. De må kunne brukes som fluktvei ved brann.*
8. *Bytt ut skadet utstyr.*
9. *Stopp lading dersom det kommer lyder, lukter eller blir unormalt varmt.*
10. *Ved røyk og flammer, ring brannvesenet på 110.*

De færreste av oss har opplevd brann, så skift batteri i hjemmets viktigste livredder – og sjekk alle varslere neste gang menighetsbladet er i postkassa!

Ladekaos

Markering av 100 år siden Egil Hovland ble født.

For anledningen var gudstjenesten «Gud synes om deg». En gudstjeneste fra 1978 som Egil Hovland hadde laget musikken til og teksten var av Britt Hallquist. Ellen Bjørnvall Viker hadde instruert Stjernekoeret og sammen med Stjernekoeret framførte hun gudstjenesten. Stjernekoeret besto denne dagen av Linnea, Telma, Signe, Kaisa, Vika, Lilly, Filippa, Frida, Anne, Ylva og Kari.

Fire årsbok

Søndag 22. september feiret menigheten høsttakkefest. Samme dag var bygdas døpte fireåringer invitert til å motta sin fireårs bok.

Formiddagstreff

Dagens gjester var Tore Prest og hans barndomsvenn Olav Ruud. Tore foredro om den norske kulturskatten Mads Bergs sangbok for skolen, som alle godt voksne har et forhold til. Tore og Olav, og til slutt også Jenny, sang, mens Ken akkompagnerte på tangenter.

Rygge kirkekor besøkte Hvaler kirke

Med tente lys i kirken, ulende vind utenfor kirkemurene, i klangfull harmoni av varme toner fra Rygge kirkekor, ble det avholdt en fin hverdagskonsert 23. oktober 2024 i Hvaler kirke under ledelse av vår nye kantor Marte-Kari Melkerud. Baryton Christopher Skauen Pedersen var hyret inn for anledningen som solist. Koret ble stiftet i 1964, og har derfor rukket å bli hele 60 år. I løpet av sin tid har det vekslet alt mellom 7 og 27 korsangere og det er derfor ekstra gledelig at koret i sitt jubileumsår samler rekordmange korsangere. Konserten ble avsluttet med salmen «Alltid freidig» som allsang hvor både fremmøtte, kor og solist fylte kirkerommet med lun høstsang.

Tore Henrik Meberg-Hansen

Velsignelsen av Marte-Kari

Søndag 29. september ble vår nye kantor Marte Kari Melkerud velsignet i Spjørøy kirke til tjenesten i Hvaler menighet. Prestene Grethe Hummel og Tore Thorkildsen deltok sammen med kirkeverge Jan Heier.

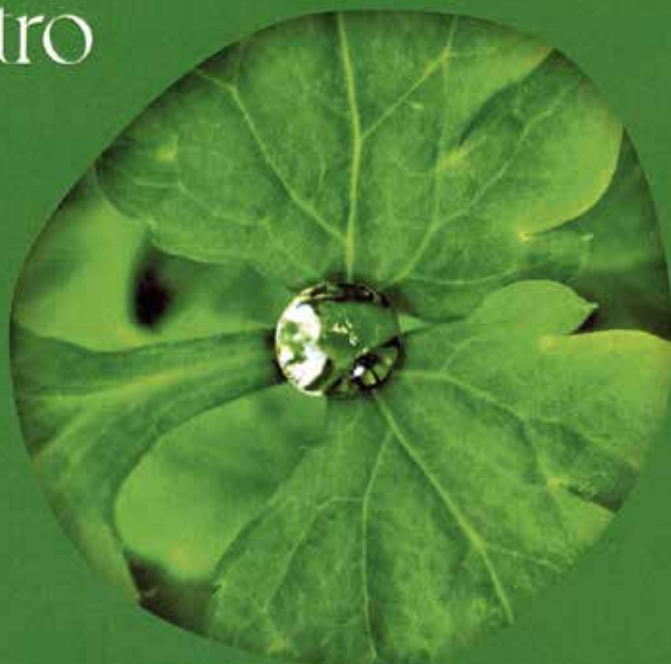
Fest på kjerka

Det har blitt en tradisjon at Hvaler Sjømannsforening arrangerer Fest på kjerka i oktober, i år den 14. oktober på Kirkens hus. Dagens gjester var Selma Holmquist fra Fredrikstad og Knut Erik Skarpaas, konsulent i Sjømannskirkens hovedkontor, Oslo. Selma fortalte levende og engasjerende om sitt år som praktikant i Sjømannskirken Hamburg/Berlin. Skarpaas avsluttet med nytt fra Sjømannskirken verden over og holdt andakt. Selma og Knut Erik gledet de mange framføtte med sang og spill. Trekning på vårt høstlotteri hadde vi også. Det innbrakte kr 25000, et kjemp flott resultat. Takk til alle loddkjøpere.

Ragnhild Nordengen

Portaler til tro

Tro finnes i mange former

Åpne
QR-koden
og se den
prisbelønte
nettsiden
med
portalene:

portalertiltro.no

Undervisningsopplegget «Portaler til tro»
ønsker å åpne opp for og styrke kristen tro.

De åtte portalene:

natur • kultur • relasjon • kirke
høytid • bibel • fred&ro • din portal

Portaler til tro er utarbeidet av Stavanger bispedømme, og prøvd ut i mange menigheter og flere bispedømmer. Det finnes et vakkert hefte med portalene, nettsiden portalertiltro.no, en brukermanual og mange flere ressurser på ressursbanken.kirken.no

DEN NORSKE KIRKE
Stavanger bispedømmeråd

FRA FORENINGSLIVET PÅ HVALER

NORMISJON

02.01.

06.02.

06.03.

03.04.

Kirkens hus kl.18.00

Velkommen!

Kontaktperson: Hilde Grosch

Larsen, telefon: 918 32 226

SØNDRE KIRKØY MISJONSFORENING

26.01.

23.02.

30.03.

Kirkens hus kl.18.00

Velkommen!

Kontaktperson: Hilde Grosch

Larsen, Telefon: 918 32 226

SJØMANNSMISJONEN

13.01.

10.02.

10.03.

Kirkens hus kl.18.00

Kontaktperson: Ragnhild

Nordengen, telefon: 482 24 071

1. søndag i advent er Kirkens

hus åpent fra kl. 14. Salg

av kaffe, kaker, håndlagede
produkter og julekaker m.m.

Kom innom og få en koselig
prat og noe varmt i kroppen

før eller etter at lysene tennes
på julegrana på Torget,

Skjærhalden. Velkommen!

VESTERØY MISJONSFORENING

06.01.

20.01.

03.02.

17.02.

03.03.

17.03.

31.03.

14.04.

Vesterøy bedehus kl. 18.00

Velkommen!

Kontaktperson: Ragnhild

Kjellsen, telefon: 951 24 337

STRIKKEKAFE VESTERØY BEDEHUS

22.01.

19.02.

19.03.

23.04.

21.05.

Vesterøy bedehus kl. 18.00

Ta med egen drikke, vi
ordner noe å bite i. (Kr 40)

Velkommen!

Kontaktpersoner: Tove

Arntsen, telefon: 470 28 123

Hanne Moe, telefon: 990 33 434

HÅNDARBEIDSKAFE PÅ KIRKENS HUS

Vi møtes kl. 11-14 første

lørdag i hver måned. Av og til
møtes vi oftere.

Møtene publiseres alltid på
facebook og på oppslagstavla
ved Kirkens hus. Velkommen!

Kontaktperson: Ingerid

Bjercke, Telefon: 905 67 519

JULEMARKED, VESTERØY BEDEHUS

23.11 kl. 11-16 og søndag

24.11. kl. 12-15

Vi selger hjemmestrikket og
heklet, alt fra sokker til tepper,
også hjemmefarget garn.

Vi frister med julebakst og
syltetøy. Julekort i spennende
design. Sydde toalettmapper og
handlenett. Votter, forklær og
vesker i skinn. Treprodukter.
Velkommen!

FORMIDDAGSTREFF

Temaene er ikke satt for våren,
men datoene er klare.

Formiddagstreff første halvår
i 2025:

29.01 Vesterøy bedehus

26.02 Kirkens hus

26.03 Asmaløy bedehus

ASMALØY MISJONSFORENING

Asmaløy bedehus kl. 19

27.01.

24.02.

31.03

28.04.

Velkommen!

Frist for stoff til menighetsbladet nr. 1 2025 er 1. mars.

**Alle gudstjenester begynner kl. 11,
hvis ikke annet tidspunkt er oppgitt.**

1. janar kl. 12	Domkirken	Felles tverrkirkelig gudstjeneste.
5. januar	Spjærøy	Gudstjeneste med nattverd. Kristi åpenbaringsdag. Prest Grethe Hummel
12. januar	Hvaler	Gudstjeneste. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest Kristin Helgen.
19. januar	Spjærøy	Gudstjeneste. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest G. Hummel.
26. januar	Hvaler	Gudstjeneste. Prest Grethe Hummel.
2. februar	Spjærøy	Gudstjeneste. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest Kristin Helgen.
9. februar	Hvaler	Gudstjeneste. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest G. Hummel.
16. februar	Spjærøy	Gudstjeneste. Såmannssøndagen. Prest Grethe Hummel.
23. februar	Hvaler	Gudstjeneste Kristi forklarelsedag. Prest Hanne Elstrøm.
2. mars	Spjærøy	Gudstjeneste for små og store. Fastelavn og karneval Saniteten deltar med blant annet fastelavnsboller. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest Grethe Hummel.
9. mars	Hvaler	Gudstjeneste i fastetiden. Konfirmanter deltar. Prest G. Hummel.
16. mars	Spjærøy	Gudstjeneste i fastetiden. Konfirmanter deltar. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest Grethe Hummel.
23. mars	Hvaler	Gudstjeneste. Maria Budskapsdag. Konfirmanter deltar. Prest Kristin Helgen.
30. mars	Spjærøy	Konfirmantenes gudstjeneste. Kantor Marte-Kari Melkerud og prest Kristin Helgen.
6. april	Hvaler	Gudstjeneste. Vikarprest.

Med forbehold om endringer.
Mer informasjon på kirken.no/hvaler.

Ved behov for transport til kirken:
Fra vest, kontakt Øyvind Olsen, tlf. 480 66 969.
Fra øst, kontakt Laila Olsen, tlf. 959 25 212.

DØPTE

Hvaler kirke

Emil Herlovsen Asbjørnsen
Ellinor Lovise Pedersen

Spjørøy kirke

Mathilde Henriksen Enerstad
Emilie Solvang Bellmann
Kornelia Helminsen Bertelsen

VIELSER

Hvaler kirke

Sindre Christopher Jordheim
Eriksen
& Juliette Catherine A Renier

JORDFESTEDE

Hvaler kirke

Ørnulf Martin Tvedt
Wenche Haldis Linnes
Olaf Kjølholt
Eldbjørg Synnøve Johansen
Bente Svartdahl

JORDFESTEDE

Spjørøy kirke

Arild Werner
Kåre Sten Jacobsen
Poul Erik Jelling
Astrid Hauge Rødseth
Gerd Andersen
Vidar Nilsen
Marit Synnøve Martinsen

Bibelen - ord for ord

Vi lever i urolige tider – det synes å ingen ende ta..... og lever vi virkelig i verdens rikeste land? Det kan virke slik at alle viktige oppgaver får for lite penger..... Skoler, helse, omsorg...
Alle må nøye seg med **smuler fra de rikes bord...**

Betegner at en må nøye seg med det som er til overs hos andre. Også om å avspise nødlidende med småtteri eller småbeløp. Brukes to ganger i evangeliene: både i Jesu lignelse om den rike mannen og -Lazarus og i møtet mellom Jesus og den kanaaneiske kvinnen.

- Luk 16,21
- Matt 15,27

Kilde: Skriften på veggen, Dag Kjær Smemo / Verbum

Deilig er jorden

Deilig er jorden,
prektig er Guds himmel,
skjønn er sjelenes pilgrimsgang!
Gjennom de fagre
riker på jorden
går vi til paradys med sang.

Tider skal komme,
tider skal henrulle,
slekt skal følge slekters gang;
aldri forstummer
tonen fra himlen
i sjelens glade pilgrimssang.

Englene sang den,
først for markens hyrder;
skjønt fra sjel til sjel det lød:
Fred over jorden,
menneske, fryd deg!
Oss er en evig Frelser født!

NoS 48

Tekst: Bernhard Ingemann
Schleskisk folkemelodi

